

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

LEDEN 2002

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Sola Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině Milostí
Sola Fide - Jedině Vírou*

OBSAH

Nové začátky	1
Všeliké kvaltování	3
Čas	3
Interview s Bohem	4
Kde byl Bůh?	5
Ohlasy	9
Křesťané a válka	13
Spravedlivá válka	18
Můžeme vyjednávat?	20
Tváří v tvář	21
Kam kráčí církev?	30
Výzva víry	32
Napsali jste nám	37
Internetové ohlasy	42
Test	46
Úsporná opatření	47

NOVÉ ZAČÁTKY:

Někdy se říká, že na Nový rok má narozeniny každý z nás. V některých zemích je zvykem, že si lidé další rok věku přičítají na Nový rok, nezávisle na dni narození. Málokdo si uvědomuje, že ve většině anglicky hovořících zemích se 1. leden stal začátkem nového roku teprve v roce 1751. Předtím Nový rok připadal na 25. března, což je období, kdy nastává jarní rovnodennost.

Tradičně je to den osobních předsevzetí a nových začátků. Někteří lidé si dokonce seznam novoročních předsevzetí napíší, ale zapsaná předsevzetí zapadnou v každodenním shonu a zmizí z mysli ještě dříve, než s nimi začali. Obvykle se chceme zbavit nějakého zlovyklu, ale špatné vlastnosti se nedají vygumovat nebo vyrušit jako nepotřebný soubor v počítači. Ani opakované negativní zkušenosti s nesplněnými novoročními předsevzetími nás neodradí. Chceme začít znovu, s čistým štítem, odčinit minulé chyby a napravit opomenutí. Kdo z nás si nepřeje žít lépe, pokojně, mít dobré zdraví, prožít dobou osobních úspěchů a radosti ze života?

Po více než dešeti letech svobody a ve světle nedávných událostí prožívá naše společnost strach a duchovní prázdnotu, přestože kultury a nejrůznější zábavy máme víc než dost. Mnozí lidé vyspělého světa, k nimž se dnes počítáme i my, si postupně uvědomují, že smyslem života není jen zábava

www.hcjb.cz
www.reformace.cz
www.hcjb.sk

Radio HCJB, Quito, Ekvádor můžete živě poslouchat denně i na Internetu česky, slovensky a v mnoha jiných světových jazycích. České a slovenské vysílání je archivováno, a můžete si jej poslechnout kdykoliv na lince nebo stáhnout a poslechnout mimo linku.

Logika je dobrý sluha, ale zlý pán

a prchavý pocit uspokojování denních potřeb, vysněných tužeb, ale něco víc. A právě to něco navíc, by mělo být výzvou křesťanům, aby se přirozeným způsobem sdíleli s těmi, kdo pocííjí vnitřní prázdnotu, nespokojenost a osamělost, aby podali hladovým chléb života a žiznivým vodu života. Budme pomocí osamělým, citliví k trpícím, trpělivi s bloudícími a laskaví ke všem kolem nás. Budme světlem a solí.

Na přelomu tisíciletí očekávalo lidstvo, především Amerika, s obavami příchod roku 2000, ale katastrofické scénáře se nenaplnily. Začátek nového tisíciletí probíhal pokojně, zdálo se, že se svět západní civilizace dokonce zklidnil natolik, že žádné podstatné nebezpečí nehrozí. Mýlili jsme se. Právě uplynulý rok se zapsal do dějin jako rok tragický. Nepřítel zaútočil nečekaně a nemilosrdně. Začal rok boje o všelidské hodnoty. Zdáleka nejde jen o lokální událost nám vzdálenou, ale o budoucnost lidstva a společenského, kulturního i náboženského soužití světa. Mnoho životů bylo zmařeno, mnoho plánů nedokončeno, mnoho slov nevyřčeno. Mnoho lidí opět pocíílo strach z války. Jak se máme dívat do neisté budoucnosti? Jak se vyrovnáme s nejrůznějšími tlaky a nejistotou dnešní doby? Víte jak na to?

1. Začítej svůj den s modlitbou

a pros o Boží pomoc pro tento den.

- ◆ *Nemějte starost o svůj život, co byste jedli a co pili, ani o své tělo, co byste si oblékali. Není snad život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Pohleďte na ptáky na nebi. Nesejí, neskližejí ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Nejste snad vy mnohem dražší?* (Matouš 6:25-26)

Pán Ježíš nás učil, že se máme modlit, aby přišlo Boží království, za denní chléb – o Boží pomoc, nikoliv o tisíc a jedno přání našich „potřeb“. Už to, že nemyslíme jen na denní starosti a nepoddáváme se jim, sejme břemeno negativních pocitů z našich beder.

2. Nestrachuj se dnes o to, co přinese zítřek.

Ježíš nás učí, jak se máme dívat na zabezpečení každodenního života. Většina starostí, které v sobě nosíme jako balvan, se v nakonec ani nenaplní.

- ◆ *Proto vám říkám: „Nemějte tedy starost o zítřek, neboť zítřek se bude starat o své věci. Den má dost svého trápení.“* (Matouš 6:34)

3. Nelpěte na svých pocitech křivdy a negativních myšlenkách.

- ◆ *Hněváte-li se, nehřešte. Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce a nedopřejte místa ďáblu... Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost.* (Ef 4:26-29)

Vše, co vás tíží, odložte v modlitbách dříve, než ulehnete ke spánku.

4. Snažte se to, co pro vás Bůh připravil, dokončit co nejdříve.

I to nejlepší a nejvznešenější předsevzetí je k ničemu, pokud není skutečně a dokončeno. Neodkládej na zítra to, co můžeš udělat dnes.

5. Uvědom si každý den Boží milost, kterou nám prokázal.

Pamatuj, že to není samozřejmé, že máš zdraví, rodinu, práci, střechu nad hlavou, plný stůl... stačí se podívat na večerní televizní zpravodajství a představit si, že by se i naše země mohla nacházet v situaci válečného konfliktu či uprostřed živelných pohrom.

6. Naučme se děkovat.

Udělejme si čas a naučme se děkovat jeden za druhého. V každodenní rutíně v zaměstnání i doma máme tisíc příležitostí děkovat při nekonečném boji s úklidem, praním prádla, vařením, mytím nádobí. Díky za neumyté nádobí, které nám připomíná, že nemáme hlad – nemuseli bychom také mít žádné. Můžeme se modlit se nad každou vypranou a vyžehlenou košili a děkovat za hojnost a zdraví, které není zcela samozřejmé. Je to jedinečná příležitost děkovat Pánu Bohu, že nejsme osaměli, bez prostředků a bez přístřeší.

Jste nespokojeni, že církev v místě vašeho bydliště není podle našich představ? Děkuje Bohu, že máme takovou vládu, že nemusíme svou víru a obecnost před nikým skrývat. Děkuje za naši vládu – není sice dokonalá, ale jsou i horší. Děkuje za svobodu, klid a mír, který zatím máme. Nic z toho není samozřejmost, ani naše právo. Neutíkejme před životem, neutíkejme před zkouškami. Za vše, co máme, děkuje bez ustání našemu Pánu a Stvořiteli. Oswald Chambers napsal:

„*Krizemi, stresem a napětím dokážeme úspěšně procházet i bez Boží milosti – lidská přirozenost a pýcha k tomu bohatě stačí. Potřebujeme však zázračnou Boží milost, abychom dokázali žít ve svatosti dvacet čtyři hodin denně, abychom dokázali zvládnout úmornou práci, abychom byli schopni žít obyčejný, nepovšimnutý a opomíjený život Ježíšova učedníka. Je v nás hluboce zakořeněno, že musíme pro Boha dělat výjimečné věci – ale tak to není. Musíme být výjimeční v obyčejných věcech a svatí na obyčejných ulicích mezi obyčejnými lidmi – a to se nedá naučit za pět minut.*“

Za celou redakci přejeme všem čtenářům do Nového roku jen to nejlepší – a vždy pro Jeho slávu. Nezapomeňte na Boží slovo, které naplňuje naši duši pokojem. Žijte tak, aby skrze vás bylo oslaveno Jeho jméno každým skutkem, každým činem.

- kas -

VŠELIKÉ KVALTOVÁNÍ

Někdy křesťané pod dojmem překotných událostí začnou tvrdit, že "na to či ono již dnes není čas". Jsem přesvědčen, že Bůh má času dost a "všelike kvaltování toliko pro hovada dobré jest", jak napsal biskup Jan Ámos Komenský. ...V posledních dnech jsem hodně přemýšlel nad tím, že Pán Ježíš měl z lidského hlediska na službu na zemi velice málo času – asi tři a půl

roku. Kdyby někomu z nás Bůh řekl, že nám zbývá jen tři a půl roku života, možná by mnozí začali trojčit, co všechno musí ještě stihnout. Ale Pán Ježíš se choval docela klidně. Mohl si zaplatit nosítka s běžci, aby stihl co nejvíce evangelizaci a vyučování (dnes služebníci létají letadly), ale on místo toho v klidu chodil pěšky a jen výjimečně se svezl na oslu. Místo nabitých seminářů a nočního memorování bodů jedna až dvanáct ve skriptech si s učedníky spíše poklidně povídal, stoloval, nocoval... Myslím si, že to nejdůležitější přesto zvládl na výbornou. Udělal z nich jednáct základních kamenů budoucí Církve. Myslím si, že většina toho, co do nich vložil, bylo o vzájemném vztahu.

- Život v Kristu, 2001/11, AN, str. 2 -

ČAS

Čas je slovo velmi známé, vyslovujeme ho každý den. Většinou ho používáme ve spojení s jistou negací, tedy asi takto: „Nemám čas!“. Ale je to tak opravdu? Jaké je biblické vnímání času? Rozhodně je lineární, tedy má svůj začátek a konec, naplnění, nejde o kruh, ale spíše o přímku. Pokud se podíváme pozorně na život biblických postav, neuvidíme v jejich hospodaření s časem dnešní uspěchanost. Kde se tedy vzalo naše neustálé vytížení? Věřící člověk přijímá i dnes každý okamžik svého života jako dar, tedy jako něco, na co nemá nárok, něco darované z milosti. Věřící člověk by si tedy měl času více vážit. Myslím si ale, že od tohoto ideálu jsme ve všedních dnech dost vzdáleni, necháváme se strhnout proudem normálního hospodaření s časem – nemáme čas. Často obtížně dáváme dohromady termíny schůzek, jsme zavaleni prací. Co s tím, kudy vede cesta ven? Možná je stručný a přesný návod ve třetí kapitole knihy Kazatel. Všechno má svůj čas. Nemá cenu nenávidět, když je zrovna čas milovat, nemá cenu pracovat, když je čas odpočívat. Bůh ví, co je pro nás

dobře a my bychom se měli učit v klidu modlitby a ztišení poznávat jeho vůli, toužit po ní, bojovat o ni. Není to otázka okamžité změny, jde spíš o snažení na delší dobu. Času není rozhodně málo. Je ho akorát, právě tolik, kolik je třeba. Je na nás a na našem hospodaření, jaký budeme mít pocit ze svého života. Připomínám to i sám sobě, nejsem dokonalý, i já se někdy zastihnu ve chvíli, kdy mě vleče doba a pojetí mnoha věcí, ale biblický návod máme. Každá chvíle je dar, žádná není zbytečná, hospodařit už musí každý sám.

- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jeden rok, zeptejte se studenta, který spadl u závěrečné zkoušky.*
- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jeden měsíc, zeptejte se matky, které se narodilo dítě o jeden měsíc dříve.*
- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jeden týden, zeptejte se redaktora týdeníku. Chcete-li zjistit, co znamená jedna hodina, zeptejte se milenců, kteří na sebe čekají.*
- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jedna minuta, zeptejte se někoho, komu ujel vlak nebo mu uletělo letadlo.*
- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jedna sekunda, zeptejte se někoho, kdo přežil autonehodu.*
- ✓ *Chcete-li zjistit, co znamená jedna setina sekundy, zeptejte se držitele zlaté medaile na olympijských hrách.*

Čas na nikoho nečeká... Proživej plně každý okamžik svého života. A nejlépe ho oceníš s někým blízkým...

- CEP (Církevní Ekumenický Plátek, č. 38), Zdeněk Bohuslav -

**Připravujeme
nové rubriky
webových stránek:
Svědectví
Čtení pro děti
Materiály pro besídky**

INTERVIEW S BOHEM

„Pojď dál,“ řekl Bůh, „Tak ty bys se mnou chtěl udělat interview?“ „Jestli máš čas,“ řekl jsem. Bůh se usmál a odpověděl: „Můj čas je věčnost, a proto je ho dost na všechno. A na co se mě vlastně chceš zeptat?“ „Co tě na lidech nejvíc překvapuje?“

Bůh odpověděl: „To, že je nudi být dětmi, a tak pospíchají, aby dospěli, a když jsou dospělí, zase touží být dětmi.“

Překvapuje mě, že ztrácejí zdraví, aby vydělali peníze, a pak utrácejí peníze za to, aby si dali do pořádku své zdraví.

Překvapuje mě, že se natolik strachují o budoucnost, že zapominají na přítomnost, a tak vlastně nežijí ani pro přítomnost, ani pro budoucnost.

Překvapuje mě, že žijí, jakoby nikdy neměli umřít, a že umírají, jako kdyby nikdy nežili...“

Bůh mě vzal za ruce a chvíli jsme mlčeli. Pak jsem se zeptal: „Co bys chtěl jako rodič naučit své děti?“

Bůh se usmál a odpověděl: „Chci, aby poznali, že nemohou nikoho donutit, aby je miloval. Mohou jen dovolit, aby je druzi milovali.“

Chci, aby poznali, že nejcennější není to, co v životě mají, ale koho mají.

Chci, aby poznali, že není dobré porovnávat se s druhými. Každý bude souzen sám za sebe, ne proto, že je lepší nebo horší než jiní.

Chci, aby poznali, že bohatý není ten, kdo má nejvíc, ale ten, kdo potřebuje nejméně.

Chci, aby poznali, že trvá jen pár vteřin způsobit lidem, které milujeme, hluboká zranění, ale trvá mnoho let, než se taková zranění uzdraví.

Chci, aby se naučili odpouštět, odpouštět skutkem.

Chci, aby věděli, že jsou lidé, kteří je velmi milují, ale kteří nevědí, jak své city vyjádřit.

Chci, aby věděli, že za peníze si mohou koupit všechno kromě štěstí.

Chci, aby poznali, že opravdový pří-

tel je ten, kdo o nich všechno ví, a přesto je má rád.

Chci, aby poznali, že vždycky nestačí, aby jim odpustili druzí, ale že oni sami musejí odpouštět.“

Chvilu jsem seděl a těšil se z Boží přítomnosti. Pak jsem Bohu poděkoval, že si na mne udělal čas. Poděkoval jsem mu za všechno, co pro mne a mou rodinu dělá. A Bůh odpověděl: „Kdykoli. Jsem tu čtyřicet hodin denně. Jen se zeptej a já ti odpovím.“

Lidé zapomenou, co jste řekli. Lidé zapomenou, co jste udělali, ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili.

P.S. Předej tento dopis někomu, na kom ti v životě opravdu záleží. Bůh ti žehne.

- Internetový folklór -

KDE BYL BŮH?

11. září 2001 vletěla dvě unesená civilní letadla do newyorských mrakodrapových dvojčat Světového obchodního centra. Třetí letadlo zasáhlo Pentagon. Ve čtvrtém se rozpoutal boj, takže ke svému cíli již nedoletělo a zřítilo se v Pensylvanii. Ten den jsem se účastnil s manželkou křesťanské konference na téma „Boží svrchovanost v evangelizaci“ v New Jersey, asi 80 km jižně od New York City. Sotva nám během přestávky oznámili, co se stalo, oněměli hrůzou jsme se rozešli každý do svého motelového pokoje k televizi. Nevěřili jsme svým očím a uším. V sobotu jsem „dvojičky“ viděl na vlastní oči stát! V úterý se sesypaly jako domeček z karet. Téměř 6000 mrtvých asi 80 různých národností...

Kde byl v té chvíli Bůh? Nemohlo být jinak, všichni jsme se začali modlit. V modlitbách jsme uznali Boží prozřetelnost a svrchovanost. Chápali jsme, že všude tam, kde se něco děje, kde je hřích, je vždy i Boží ruka, která lidský hřích nepůsobí, ale ovládá a krotí vždy k Boží slávě. Boží ruka je u každé události, vždyť Bůh nese a udržuje v existenci všechno svým slovem:

♦ *On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonale očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech. (Žd 1:3)*

Byl to on sám, kdo udržoval tvrdost železných hřebů, které probodly Jeho ruce a nohy. Je to On, kdo udržuje jakékoliv okysličování, ať v našich plicích nebo ve válci spalovacího motoru, a tedy i veškeré hoření – i požár newyorských mrakodrapových dvojčat. On udržuje i zemskou přitažlivost, jež nakonec celou majestátní konstrukci dvojčat strhla až na zem. Kdo jiný než On? Nebýt jeho, žádné stvoření by neexistovalo; nic není svébytné. Všechno – každý fyzikální a duchovní zákon – drží pohromadě díky němu!

♦ *A on je přede vším a jím všechno stojí; (Koloským 1:17)*

Jeden z přítomných pastorů se ještě během konference dozvěděl, že v letadle uneseném z Bostonu, které vybuchlo v mrakodrapu na Manhattanu, zahynul jeden ze starších jeho sboru s manželkou. Manželé sice měli rezervaci na pozdější let, ale byli na letišti o něco dříve a tak nastoupili do časnějšího letu, jenž byl jejich poslední. Byla to jen obyčejná lidská smůla? Pastor řekl: „To nebyla náhoda, to bylo Boží ustanovení. Oni už by s námi neměnili. Modleme se za pozůstalé a jejich nevěřící děti.“

Bůh každému ustanovil čas, kdy bude stržen jeho dočasný pozemský štan. Přece bychom si nepřáli, aby čas naší smrti byl ustanoven tím Zlým, nebo neosobní osudovou náhodou... Smrt Ananiáše i jeho ženy Safiry ovládal Bůh, zemřeli tehdy, když lhali Bohu. V Bibli je mnoho důkazů, že Bůh je ten, kdo ustanovuje časy, tedy i čas odchodu z tohoto světa. Petrovi Ježíš řekl:

♦ *Amen, amen, říkám ti: „Když jsi byl mladší, opásával ses a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš své ruce a opáše tě jiný a povede tě, kam nechceš.“ To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví*

Boha. A když to pověděl, řekl mu: „Následuj mě.“ (Jan 21:18-19)

Ježíš Petrovi v podstatě řekl: „Za mlada se vydáš na dlouhou evangelizační cestu. Opášeš se, aby ti nepřekážel dlouhý plášť v pohybu, protože budeš svědčit na mnoha místech. Ve stáří tě však za kázání evangelia opášou řetězy a odvedou k ukřižování – vztáhneš ruce.“ Ježíš tím Petra ujistil, že nezemře mladý. Bůh ustanovil Petrovi čas, kdy opustí své tělo, a dopustil, aby zemřel takovou smrtí, kterou mu určil. Dále Petr svou smrtí oslavil Boha. Každý věřící svou smrtí oslaví Boha. Ať se děje cokoliv, ať třeba padají newyorské mrakodrapy, Bůh se nemůže neoslavít. Všichni, kdo při této zlomyslnosti zahynuli v Kristu, Boha oslavili, protože k němu byli přeneseni. Jak řekl Pavel: „Zemřít je zisk“. Katastrofa mnohé Američany probudila z falešných jistot soběstačnosti a spoléhání na vlastní schopnosti. Podobně se Bůh oslavil v potopě i na faraonovi a na všech egyptských ranách, v nichž bylo mnoho krve i mrtvých.

♦ *Tu zatvrdím faraónovo srdce a on vás bude pronásledovat. Já se však na faraónovi a na všem jeho vojsku oslavím, takže Egyptané poznají, že já jsem Hospodin. I učinili tak. (Exodus 14:4)*

Byl to Bůh, kdo určil čas smrti egyptským vojákům i egyptským prvorozeným. A protože smrt je ten nejhorší nepřítel, bude překonána jako poslední:

♦ *Poslední nepřítel, který bude zničen, je smrt. (1K 15:26)*

Smrt (satan) se jako poslední nepřítel „dožije nejvyššího věku“, ale to vůbec neznamená, že si může dělat, co se mu zlíbí. Krotí jej, omezuje a svazuje Bůh, který mu na konci těchto posledních dnů, při druhém Ježíšově příchodu, již nedovolí žádnou smrtící akci či lidskou vzpouru.

♦ *A kterému z andělů kdy řekl: „Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou?“ (Zidům 1:13)*

Židé a Římané zavraždili svou bezbožnou rukou Boha, Ježíše Krista. Bůh použil jejich zvrácenou touhu k naplnění své historie. Vše je od nepaměti zapísáno v Božích knihách. Čas i způsob Ježíšovy smrti měl ale v rukou sám Bůh. Člověk nemá moc vzít Ježíši Kristu život! Lidé byli „jenom“ svévolnými vrahy, svévolnými vykonavateli zločinu, proto jsou za vraždu Boha plně zodpovědní.

♦ *Proto mě Otec miluje, že já pokládám svůj život, abych ho zase přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já ho pokládám sám od sebe. Mám moc ho položit a mám moc ho zase přijmout. To přikázání jsem přijal od svého Otce. (Jan 10:17-18)*

Kdyby pány nad smrtí byli satan a lidé, nastal by naprostý konec veškeré historie a lidstva! Římsí vojíci při ukřižování Krista jsou toho důkazem! Svobodně poslouchali jen svoje zvrácené srdce. Ježíš svobodně odevzdal své srdce – zemřel sám od sebe a za mnohé hříšníky a dokonal jejich spásu.

♦ *Tehdy Ježíš hlasitě vykřikl: „Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha.“ A když to řekl, vydechl naposled. (Lukáš 23:46)*

Jestliže Bůh krotí a ovládá nepřitele – smrt – do poslední podrobnosti, pokud se jednalo o Ježíše Krista, druhou Boží osobu, jak by neovládal do poslední chvíle a podrobnosti smrt nás, běžných hříšníků.

♦ *Kdo z vás může o jedinou píď prodloužit svůj život (postavení), bude-li se znepokojovat? (Matouš 6:27)*

Bůh kontroluje nejen náš život, ale i smrt posledního vrabce:

♦ *Copak se neprodávají dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vědomí vašeho Otce. (Matouš 10:29)*

(1) Druhý den po newyorském teroru jsem s údivem sledoval v americké televizi jednoho duchovního, jak diváky ujišťoval: „Bůh nemá s tímto teroristickým činem a smrtí tisíců nic společného.“ Kdyby měl pravdu, pak nám tento

Bůh nemůže pomoci. Chtěl snad naznačit, že Bůh stál mimo a teď se sám diví, co někteří zlí lidé, jichž je na světě jistě jen zanedbatelná menšina, spolu se satanem zase vyvedli? Uvědomme si, že Bůh není autorem zla a ve své svaté dokonalosti ani hřešit nemůže, protože je „omezen“ jen svojí bezmeznou dokonalostí. Přesto, naprosto nic v celém makro i mikrosvětě, ve viditelném i neviditelném duchovním světě se nestane bez Jeho dopuštění! Teologie, jež se snaží Boha „ochránit“, ho sesazuje z trůnu absolutního vládce vesmíru na úroveň bezmocné přihlížejícího outsidera. Taková teologie je naprosto nepřijatelná pro každého, kdo v Bohu hledá jistotu a útočiště.

(2) Deset dní po teroristickém útoku jsem na satelitním televizním vysílání americké stanice FOX slyšel, jak odpovídat vylekaným dětem ujištěním, že „Bůh dal všem lidem stejnou šanci, aby si svobodně vybrali zlo nebo dobro. Proto jsou mezi námi zlí lidé, kteří terorizují a dobří lidé jako obětivi newyorští hasiči a záchranáři.“ Jsem pohnut hrdivstvím všech, kdo nasadili své životy za záchranu ostatních. Pochybují, že bych byl měl takovou odvahu. Obdivuji je! Přesto se musím vyjádřit k tě „svobodě výběru“ být dobrý nebo zlý, k tě „rovné šanci“, se kterou prý přicházíme na svět.

Zběžné zamyšlení nad oběma televizními výroky okamžitě odhalí dva pilíře liberální humanistické teologie:

(1) Bůh není absolutně svrchovaný.

(2) přirozený člověk si může svobodně vybrat dobro (Krista) nebo zlo (sebe).

Taková prohlášení buď (1) Boha sniží nebo (2) člověka vyvýší. Rozdíl mezi oběma se z nekonečné propasti zmenší na měřitelnou vzdálenost. To je ale nebiblický pohled, a většina věřících si to ani neuvědomuje.

Mnoho životně důležitých otázek bylo zodpovězeno, kdyby tyto dva pilíře humanistického náboženství církev vracela trpělivým vyučováním Písma, verš po verši, ať přijde vhod či nevhod.

Pro nás je důležité, abychom věděli: (1) kdo je Bůh – abychom znali Jeho absolutní nekonečnou svatost a naprostou svrchovanost nad veškerým stvořením a

(2) kdo je přirozený člověk – abychom věděli, že je duchovně nekonečně ztracený, protože Bůh vidí hřích jako absolutní vinu, kterou trestá smrtí:

♦ *Neboť odplatou za hřích je smrt, ale Božím darem je věčný život v našem Pánu, Ježíši Kristu. (Řimanům 6:23)*

Protože vyučujeme základy biblické víry jen povrchně, nedovedou často ani věřící správně odpovědět na otázku: Jak může všemocný Bůh dopustit, aby se taková newyorská hrůza přihodila tolika dobrým lidem? Na konferenci v New Jersey k tomu jeden z kazatelů řekl: „Každý by si měl odpovědět správnou biblickou otázkou: Jak může všemocný Bůh dopustit, aby se tolik dobra denně dostávalo tolika zlým lidem, jako jsme my všichni?“

Na téma Boží svrchovanosti a lidské zkaženosti jsme v ZODU napsali mnoho stran. Připomeňme si několik myšlenek z naší Internetové stránky:

„Otázka „Proč Bůh dopouští tolik zla?“ je chybně položena, protože je vznesena z roviny celkem dobrého člověka; je to domyšlivá otázka, protože počítá s přirozenou dobrotou člověka, která dokonce může posuzovat, zda Bůh dělá něco správně nebo špatně. Lidské měřítko je povyšeno nad Boží. Otázka by měla být kladena z postavení hříšného, Adamovým pádem veskrze zkaženého člověka. Potom by zněla: „Jak je to vůbec možné, že Bůh je tak dobrý a krotí většinu zla, které v nás dříme. Proč nám dopřává tolik dobra?“ Tohle je pokorná otázka, která oslavuje a vyvyšuje Boha: Jeho měřítko je absolutní a my se v bázní chvějme, protože kdyby nám dovolil vše, co v nás v skrytosti srdce dříme, byl by náš konec definitivní.“

Připomeňme si, že každý člověk – ať přirozený nebo znovuzrozený – žije pod působením Boží obecné milosti. Nevě-

řící i věřící jsou požehnání životem, svědomím, zdravím, inteligencí, prací, dětmi, manželstvím, nadáním, dobrými skutky, sebeobětováním atd. Ale Bůh je také ochraňuje před sebou samotnými, protože největší nepřítel lidstva je lidstvo samo.

- ♦ ... *Vždyť on dává svému slunci vycházet na dobré lidi i na zlé a posílá déšť na spravedlivé (znovuzrozené) i nespravedlivé (přirozené).* (Matouš 5:45b)

Bez Boží milosti, která krotí lidskou zlobu, by člověk byl odsouzen k okamžitému sebezničení. Prozkoumejme:

- ♦ *Zajistě i hněv člověka chválí tě musí, a ostatek zuřivosti skrotíš.* (Žalmy 76:11, Bible kralická)

Ve slovenštině zní takto:

- ♦ *Lebo Teba musí chválit' aj hněv člověka a zbytkom hněvu Ty sa opíšeš.* (Žalmy 76:11)

Je to Bůh, kdo svrchovaně omezuje lidský hněv a hřích. Bůh také ovládá a krotí satana, anděla smrti, a omezuje pole jeho působnosti:

- ♦ *Hospodin na to satanovi odvětil: „Nuže, měj si ho v moci, avšak ušetř jeho život.“* (Jób 2:6)

Bůh krotí negativní a smrtonosný vliv satana. Boží vlastní práce je vždy pozitivní a dává život. Kde byl Bůh při náletu na newyorské mrakodrapy? Omezoval, krotil a usměrňoval lidskou zběsilost. Bůh se sám špatností nikdy nepouští, ale je u každého zla, aby je krotil, řídil a usměrňoval ke své slávě, ke svému svatému cíli:

- ♦ *...aby ve správě plnosti časů shromáždil pod jednu hlavu v Kristu všechno, co je v nebesích i na zemi – v něm.* (Efezským 1:10)

Proto bychom se nikdy neměli bát, že člověk planetu Zemi zničí až k neobyvatelnosti. Kdyby Zemi neudržel stále obývanou lidmi, neměl by se ani kam vrátit! Jeho nepřítel, a mezi ně patří také přirozené lidstvo, si nemožnou ve svém hněvu a zuřivosti dělat, co chtějí – to by byl konec! Kde byl Bůh, když se letadla řítily na newyorské věže? Nikdo

jeho dílo nechápe do podrobnosti, ale můžeme si být jisti, že vše, co se stalo a děje, je pro jeho slávu. Nevíme, jak toto napadení Bůh použije k rozšíření království Pána Ježíše Krista; nevíme kolik lidí, třeba i muslimů, se díky této události obrátili ke Kristu. Jistě tento vražedný čin použije, jinak by jej nepouští, protože i hněv člověka chválí Boha; a zbytek lidské zuřivosti, který by Boha neoslavil, Bůh zkrotí. Co tedy Bůh dělal? Třeba zkrotil a udržoval teroristy na uzdě, aby nesmontovali v nějakém sklepení nukleární bombu... To, že to ještě neudělali, není díky jejich „lidskosti“, ale díky Boží moci, krotící zlo! On to byl, kdo ochránil ty cestující, kteří na poslední chvíli zrušili let, nebo skupinu turistů, jejich průvodce se rozhodl, že WTC navštíví v pondělí místo v úterý. On ochránil ty, které mělo zabít čtvrté letadlo – tím, že některým cestujícím dal odvahu s únosci bojovat. Teroristé si mohli za cíl svého útoku vybrat jinou zemi, jiné město – třeba velitelství NATO v Bruselu. Co bychom řikali potom?

Jestliže Bůh použil největší vraždu historie – ukřižování svého Syna Ježíše Krista – k nastolení svého království, neoslaví se tím více, když použije vraždy hříšných k rozšíření svého království o další poddané? V padlém světě byl, je a vždy bude hřích a zlo, jinak by nebyl padlý. Boží svrchovaná dobrota a láska spočívá v tom, že omezuje volný průběh zla, že omezuje lidský hřích, sesazuje i ustanovuje krále, aby z tohoto světa spasil ty, které si před založením světa zamiloval. Jeho království je nekonečně důležitější než kterékoliv lidské království. Boží lid, jenž je v Kristu, ví,

- ♦ *... že těm, kteří milují Boha, všechny věci napomáhají k dobrému, totiž těm, kteří jsou povoláni podle jeho předsevzetí.* (Římanům 8:28)

Jak mi kdosi kdysi řekl: „Všechno dobré, co člověk koná, je Boží zásluha a všechno zlé, co člověk koná, je lidská vzpoura proti Bohu, za kterou člověk ponese odpovědnost.“ Jinými slovy:

„dobří“ lidé jsou mezi námi díky Boží obecné milosti a zlí lidé jsou mezi námi vinou hříchu, který je v nás od početí.

Všech dobrých lidí i hrdinných newyorských záchránařů a desítek tisíc lidí, kteří obětavě nasadili život při záchrane obětí terorismu, všech si nesmírně vážím! Přesto děkuji především tomu, kdo z nich hrdiny udělal:

- ♦ *Kdo ti dal vyniknout? Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal?* (1 Korintským 4:7)

Lidské hrdinství je součástí Boží obecné milosti. Všechna vyznamenání a řády za opravdové hrdinství v konci konců patří Bohu, ať se jedná o přirozeného nebo znovuzrozeného hrdinného nebo jakkoliv obdivuhodného a vzácného člověka. Jestliže všechny „koruny“ znovuzrozených lidí patří Bohu Spasiteli, oč více všechna „vyznamenání“ přirozených lidí patří Bohu zachránci:

- ♦ *... padne těch čtyřnadvacet starců před obličejem Sedícího na trůnu a klani se Živému na věky věků a hodi své koruny před trůn se slovy: „Jsi hoden, Pane, přijmout slávu a čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechny věci a pro tvou vůli jsou a byly stvořeny.“* (Zjevení 4:10-11)

Křesťanská víra není náboženství, filozofie, ani jedna z mnoha cest. Křesťanství je osobní vztah, jehož středem je Pán Ježíš Kristus!

Na závěr bych chtěl připomenout parafrázovanou obavu jednoho pastora na konferenci o Boží svrchovanosti v evangelizaci v New Jersey, kterou přednesl pět dní po tragédii z kazatelny: „Lidé se modlí, vztahují své ruce k Bohu, modlí se všichni bez ohledu na denominaci a náboženství, modlí se křesťané, židé, muslimové, hinduisté... všichni. Modlí se za pokoj, za utišení bolesti, za spravedlnost, za vládu a za presidenta Bushe, aby se uvážene rozhodli. To vše je správné a každý z nás musí takové modlitby podpořit. Co mne však znepokojuje, je, že v těchto modlitbách nevystupujeme

jako hříšníci, že nečiníme pokání, že zoufale nevoláme o spasení, že jsme pouze rozrušení z teroristické akce, ale nejsme rozrušení z našeho osobního hříchu. Zatím nevidím v našem americkém národě opravdové pokání.“

Modleme se, aby si nejen americký, ale především český lid, který to potřebuje ještě více, vzal příklad z ninivského krále, abychom opravdu činili pokání a nemysleli si, že to s námi není tak zlé. V Ninive dal král rozhlásit:

- ♦ *Podle vůle krále a jeho mocných rádců! Lidé ani zvířata, skot ani bravať nic neokusí, ať se nepasou a nepijí vodu. Ať se zahalí do žiněné suknice, lidé i zvířata, a naléhavě ať volají k Bohu. Každý ať se odvrátí od své zlé cesty a od násilí, které mu lpl na ruku. Kdo ví, možná že se Bůh v lítosti obrátí a odvrátí od svého planoucího hněvu a nezahyne.* (Jonáš 3:7-9)

Jenom po opravdovém pokání může zazářit opravdový osobní vztah k Pánu Ježíši Kristu.

- psť -

OHLASY NA TÉMA KDE BYL BŮH

Protože jsme výše uvedený článek umístil na Internet a rozeslal mnoha jednotlivcům elektronickou poštou, aby neztratil na aktuálnosti, dostal jsem desítky povzbudivých reakcí a jednu kritickou, která stojí za pozornost, protože přichází od pracovníka jedné české křesťanské organizace. Jistě s článkem nesouhlasilo více lidí než jeden, ale domníváme se, že i kdyby se vyjádřil každý čtenář, poměr kladných a záporných ohlasů by byl přibližně zachován:

✉ Milí Steigerovi, mám Vás rád a vážil jsem si Vašeho zaujetí pro Boží věc, ale kéž byste v tomto případě raději mlčeli, než abyste se snažili takto křečovitě vysvětlovat

Boží jednání. Je až neuvěřitelně jaké žvásty se dají demagogicky podepřít biblickými citáty. Pán Ježíš jakékoliv spekulování odmítá, když po něm chtěli vysvětlení, proč zahynuli lidé při zřícení věže v Siloe a nebo při Pilátově masakru. Jediná Jeho odpověď byla: „Čiňte pokání, nebo také zahynete.“ Nepouštěl se do žádných smělých konstrukcí, které jste předvedli ve své úvaze. Má-li člověk v srdci lásku, pak v takové situaci pláče s plačícími a nevysvětluje, že to vše vlastně slouží pro větší slávu Boží. Tvzení, že „Bůh je u každého zla, aby je krotil, fídl a usměrňoval ke své slávě, ke svému svatému cíli“, a že je má pod kontrolou, protože se nic nestane bez Jeho vůle, je největší pokroucení evangelia, jaké jsem kdy slyšel. To byste mohli dát do Terezína. Osvětlení velké nápisy, že to vše se stalo pro větší slávu Boží a tvrdit, že je to biblický pohled. Jak jste mohli z Bible vyčíst, že Pán Bůh všechno tahá za nitky? „On to byl, kdo ochránil ty cestující, kteří na poslední chvíli zrušili let, nebo skupinu turistů, jejíž průvodce se rozhodl, že WTC navštíví v pondělí místo v úterý. On ochránil ty, které mělo zabít čtvrté letadlo tím, že některým cestujícím dal odvahu s únosci bojovat.“ To tedy znamená, že zařídil, aby všichni cestující v unesených letadlech byli ti, koho ochránit nechtěl? Anebo naopak ti, které už chtěl přjmout do svého království k věčné radosti, zatím co ti, o nichž píšete, že je ochránil, si na toto privilegium musejí ještě počkat, a při tom, nevědomci, za to ještě děkují? Tomu říkáte biblická teologie?

Prosím Vás, mlčte o věcech, kterým nerozumíte, a nesnažte se všechno stůj co stůj vyložit, protože nahráváte těm, kdo křesťanství odmítají s poukazem, že je to pěkná blbost. Víra je veliká věc, ale ti únosci asi také umírali s modlitbou na rtech. Myslím, že teď potřebujeme více pokory.

V Pánu Ježíši Kristu
Váš
P. T.

Milý bratře,

je nám líto, že v zásadě nesouhlasíte s ústředním principem článku. Dovolte mi v duchu pokory několik nesmělých námitek. Jestliže největší pokroucení evangelia, jaké jste kdy slyšel, je tvrzení, že Bůh je u každého zla, aby je krotil, fídl a usměrňoval ke své slávě, ke svému svatému cíli, a že je má pod kontrolou, protože se nic nestane bez Jeho vůle, potom:

(1) Bůh není všudypřítomný, a nebyl ani u pádu newyorských mrakodrapů, ani u osvětlimských pecí a vše probíhalo bez jeho přítomnosti. Tím padají verše, že Bůh nese všechno svým mocným slovem, že v něm všechno spočívá. Tím padá i jeho vševědouce. Nebo

(2) Bůh je všudypřítomný, a tedy byl na svém místě při pádu newyorských mrakodrapů, i u osvětlimských pecí, nese všechno svým slovem, ale

(a) jen přihlížel a nechal vše probíhat pod dohledem toho Zlého a zlých lidí, jeho stvoření jej nezajímá (deismus), a je tedy spoluúčastníkem zla, nebo

(b) se snažil zasáhnout a zkrotit zlo, ale bylo to nad jeho síly – není všemohoucí v dobro.

Existuje několik velmi pádných veršů, v nichž Pán Ježíš velmi jednoznačně říká, že některé zlo je ve světě zcela jistě z Božího dopuštění a výhradně „pro větší slávu Boží“ alespoň tří:

◆ Když to pak Ježíš uslyšel, řekl: „Ta nemoc není k smrti, ale pro Boží slávu, aby skrze ni byl oslaven Boží Syn.“ (Jan 11:4)

◆ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on, ani jeho rodiče, ale mají na něm být zjeveny Boží skutky.“ (Jan 9:3)

◆ Jestliže se totiž mou lží rozhojnila Boží pravda k jeho slávě, proč jsem tedy ještě souzen jako hříšník? (Římanům 3:7)

Dále jste, bratře, napsal: Jak jste mohli z bible vyčíst, že Pán Bůh všechno tahá za nitky? To jsme sice nenapsali a kdybychom něco podobného napsali,

potom bych místo „nitky“ použil „pevné opratě“. Věříme, že Bůh drží zlo na uzdě (nitka nestačí). Věříme, že kdyby nebyl u osvětlimských pecí, nezachránil by se ani jeden Žid. Věříme, že na konci časů může přijít ještě něco horšího než Terezín, nebo dokonce Osvětlim:

◆ Protože ty dny budou dny soužení, jaké do této doby nebylo od počátku stvoření, které Bůh stvořil, a jaké už nikdy nebude. A kdyby Pán ty dny nezkrátil, nezachránil by se žádný člověk. Kvůli vyvoleným, které vyvolil, však Pán ty dny zkrátí. (Marek 13:19)

Tak jako Bůh krotil zlo v Osvětlimi, tak jej bude krotit v posledním čase, jinak, kdyby to bylo na lidstvu a na tom Zlém, a kdyby zlo nedržel na absolutních opratích, nezachránil by se žádný člověk! Větší slávu Bůh nemůže sklídit.

Bratře, přečtete si 10. kapitolu Izajáše, tam je Boží svrchovanost („tahání za nitky“) více než jasná. Veršů je mnoho, celá Bible ukazuje Boží slávu:

◆ ... neboť řekl (asyrský král): Vykonal jsem to sílou své ruky a svou moudrostí – vzdát se v tom vyznám. Zrušil jsem hranice národů, co nakupily, to jsem vydrancoval a jako býk jsem svrhl vládce z trůnu. (Izajáš 10:13)

Takto se holedbal Asyřan, jak se dobře rozhodl, jak se ve všem vyzná, jak nikdo nemůže ovlivnit ani překazit jeho svobodnou vůli, jak srazil krále – ani netušil, že svými zlými činy, jež byly motivovány jeho zlým srdcem, uskutečnil Boží dílčí cíl, který vede k Božímu království, kdy všechno na nebi i na zemi přivede k jednotě v Kristu. Co na to Hospodin o dva verše níže?

◆ Což se smí sekera holedbat nad toho, kdo jí seká? A pila povyšovat se nad toho, kdo jí řezá? Jako by měla mohla švihat toho, kdo ji zvedá, nebo hůl se vynášet, že není dřevo. Proto pošle Pán, Hospodin zástupů, na asyrské vypasence úbytě a pod asyrskou slávou to zapraská praskotem ohně. (Izajáš 10:15-16)

Bůh, jenž je vždy aktivní v záměru, ale vždy pasivní v konání zla, nakonec potrestá ty, kteří svými zlými motivy naplnili historii Boží záchranné akce.

Jak jsme právě řekli, Bůh je vždy aktivní v záměru, ale na druhé straně je také vždy aktivní v konání dobra. Jenom proto jsme, bratře, zachráněni:

◆ Nikdo nemůže přijít ke mně, jedině když ho přitáhne můj Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. (Jan 6:44)

Boží lid je spasen jen proto, že jej Bůh přitáhl, když byl ještě duchovně mrtev. V Jakubovi 2:6 je totéž řecké sloveso přeloženo „vláčet“ po soudech a ve Skutcích 16:19 „táhnout“ na náměstí k představeným. Domnívám se, že nitka by se přetřhla. Z naší duchovní mrtvosti jsme oba byli ke Kristu přivlečeni. Ono se totiž s duchovní mrtvolou, jež nemůže chápat věci Božího Duchu (1. Korintským 2:14), ani nic jiného dělat nedá. Ježíš ještě opakuje, že se k němu rozhodneme přijít teprve potom, až nám tuto touhu dá Otec – až si nás přitáhne, až nás dá Pánu Ježíši Kristu:

◆ Proto jsem vám řekl, že ke mně nikdo nemůže přijít, jedině když je mu to dáno od mého Otce. (Jan 6:65)

Ve 44. verši je Boží akce – obřezání srdce, přitážení – po níž logicky, ne časově, následuje lidská akce – příchod ke Kristu. V každém případě je takovéto „tahání za nitky“ pro mnohé učedníky nepřijatelné, jak popisuje bezprostředně následující verš:

◆ Kvůli tomu odešli mnozí z jeho učedníků zpět a už s ním nechodili (tj. s Ježíšem). (Jan 6:66)

Ještě bych chtěl připomenout jednu důležitou věc, bratře. Bůh stvořil „normální“ svět. Po Adamově pádu je tento svět „nenormální“ – je v plamenech a celá současná historie je jedna veliká záchranná akce Ježíše Krista. Až se Kristus vrátí, až Bůh uvede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu, potom zase bude svět „normální“. Ale od Adamova pádu až do druhého Kristova

příchodu je tento svět jeden hořící hroučící se nestabilní mrakodrap. Proto dnes „normální“ pravidla, která platila před Adamovým pádem a budou zase platit po druhém Kristově příchodu, neplatí. Proto má přirozeně člověk svobodu od spravedlnosti, proto je přirozený člověk otrokem hříchu. Jeho „svoboda“ je ve skutečnosti otroctví. Proto Bůh ke své slávě vytrhává, přitahuje a zachraňuje svůj lid z ohně a křísí jej:

♦ *Věřohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím na prvním místě... (1 Timoteovi 1:15)*

Během záchranné akce, kde jde o životy, ohrožení se záchranářem moc nediskutují. Profesionální záchranář je pro ohroženého absolutní autoritou, od které ohrožený očekává a vyžaduje, aby držel v ruce všechny jeřáby, helikoptéry a lana. V nebezpečí, kdy potřebují záchránce, kdy jde o život, ohrožení neprosazují svoji vůli, ale spoléhají na schopnosti záchranáře, který je z abnormálního nebezpečí vytáhne, vyveče do bezpečí. Vzhlížejí k němu s nadějí a na slovo jej poslechnou. Stejně důvěřujeme pilotům, do jejichž rukou jsme svěřili náš život. Totéž očekáváme od Boha, jemuž jsme odevzdali svůj život.

Pro křesťana je svoboda definovaná jen Kristem. Mimo Krista svoboda neexistuje, proto ji přirozený člověk nemá. Mají ji jen ti, kdo se znovuzrodili z Duha, ti kdo už byli zachráněni, ti kdo jsou v Kristu. Teroristé mohli vletět do mrakodrapů ne proto, že by měli svobodu, ale právě proto, že byli otroky hříchu. Totéž platí o velitelích v Osvětim. Proto je v „nenormálním“ světě žádoucí, aby každý otrok hříchu, včetně Satana a démonů, byl ovládnut dobrým Bohem a spoután řetězy, nejenom nitkami, a aby záchranná historie Božího lidu probíhala pod naprostou kontrolou svatého Boha. Události nedávné minulosti nutí nás všechny, abychom se nad otázkou zla a jeho působením zamýšleli především ve světle Bible.

Závěrem jste, bratře, napsal: „Vira je velká věc, ale ti únosci asi také umírali s modlitbou na rtech.“ Věřím, že jejich modlitbu k Alláhovi nesrovnáváte s naší modlitbou ke Kristu, přestože jste použil slovo „také“.

Váš Pavel Steiger

✉ *Milý Pavle, děkuji Ti moc za Tvůj článek – myslím si, že vystihuje podstatu věci. Humanistická teologie je v koncích, když má řešit takové mezni situace jako nastala v New Yorku. Poznal jsem to také na sobě. Mám jednu velkou prosbu – mohu článek otisknout v našem lokální plátku Křesťanského společenství? Jedná se o tiskovinu pro vnitřní potřebu – náklad asi 500 ks. Už to mám dokonce i zalomené do stráněk. Myslím, že je to vhodná příležitost podat nyní takový pohled na celou situaci.*

Děkuji moc a zůstávám s bratrským pozdravem.

- Štěpán R. -

✉ *Ahoj Pavle a Kláro, díky za ten článek (Kde Byl Bůh...) a vězte, že jsem ho teď v pátek použil v rámci studia Izajáše (probírali jsme kapitulu 45 a zvláště k 7. verši to padlo jako ušité). Bojujte dál „dobrý boj víry“!*

- Michal -

✉ *... Článek „Kde byl Bůh ...“ jsem již četl a domnívám se, že skutečně příznivě doladuje ty dva předchozí (články na internetu) a otvírá další pohledy na působení Boha v kolektivní i individuální historii. Sám nemám možnost porovnávat, jaká je situace v jednotlivých evropských zemích a jaká v USA, už proto, že jsem tam nebyl, nebydlel atd. ... Takže jsem odkázán pouze na televizně-internetovou realitu, na kterou se ovšem nelze moc spoléhat. Kdybych měl věřit v obraz USA vytvořený na základě importované filmové produkce, měl bych důvod si myslet skutečně hrozně věci. Z překladů většiny u nás oblíbené americké*

„křesťanské“ literatury bych nabyt představy o kulturním nátěru, showbusiness-cirkví plně materialistických pohanských učení. Jenže to všechno je jenom úlomek skutečnosti... Kdybychom byli jako národ s Kristem, asi bychom se nemuseli ptát, s kým a bez koho tato země přežije. Považoval bych za pravděpodobnost blížící se jistotě, že ten poslední, celosvětový totalitní systém bude konečným produktem právě těch ekonomicky nejsilnějších a nejvyspělejších zemí. Také politická historie prezentovaná navenek a ta zákulisní se budou asi dost lišit. V této krajně nepřehledné směsici informací sestávající na jedné straně z naivní důvěřivosti a na druhé straně z poloparanoidních představ o organizovaném spiknutí téměř všech proti hrstce pravověrných (přestože lež a podvod zřejmě zůstanou výraznými jevy na politické scéně i nadále) se opravdu nelze spolehnout na nic než na Hospodinovo slovo.

Boží moudrost do další práce přeje

- Lukáš K. -

✉ *Milý bratře, rád bych Vám jen vyjádřil, že naprosto souhlasím s Vaším článkem Kde byl Bůh při teroristickém útoku? Jenom víra v naprosto svrchovaného Boha má v tomto světě smysluplnou naději. Úplně mě jímá hrůza při představě Pana Boha, který neví v takové situaci, co dělat. Pokud Bůh nemá „pod kontrolou“ takové hrůzné činy, pak není hoden našeho uctívání, protože nemá odpověď na otázky utrpení a není Pánem pánů a Králem králů. Je to v takovém případě, jak napsal James Packer, spisí takový Děda Mráz. Díky Bohu, že náš Pán je jiný. Že svrchované vládno. Přestože nemám zatím mnoho informací z křesťanských zdrojů o situaci mezi americkými křesťany, zcela sdílím znepokojení pastora, kterého citujete v závěru článku (můžete mi napsat jeho jméno a odkud pochází?). Zdá se mi, že chybí pokání, ne snad úplně, ale přesto hlav-*

ni příčinou „naplnění modliteben“ ve Státech se zdá být rozrušení nad zlem, a nikoliv duchovní sebereflexe. To by ovšem znamenalo – a Písmo o tom jasně svědčilo – že Boží soudy budou pokračovat...

Pan Vám oběma žehne

- Robert H. -

P.S. Když jsem sledoval v médiích mnohé projevy lidské účasti a smutku, byl jsem pochopitelně rád, že člověk (z Boží milosti!) není ještě bezcitná zrůda, jakou by mohl být, a že se náš národ dovede alespoň na čas semknout v jednotě (až na některé ubožáky na fotbalových stadiónech aj.). Přesto se mi znovu a znovu připomínalo slovo z proroka Joele: „Nyní tedy, je výrok Hospodinův, navraťte se ke mně celým srdcem, v postu, pláči a nářků. Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšší milosrdný...“ (2, 12-13)

MĚLI BY KŘEŠŤANÉ PODPOROVAT VÁLKU?

Římanům 13:1-7, 1. Petrův 2:13-14
a další oddily

Já a moje manželka Marla nikdy nezapomeneme, jak jsme se první den naší cesty po Evropě, když jsme v Paříži stáli frontu na Eiffelovu věž, dozvěděli o hrozných teroristických útocích na Spojené státy. Protože naše země nyní válčí s Afghánistánem, říkal jsem si, že než se vrátíme k našemu studiu knihy Skutků, bylo by dobré prozkoumat z biblického hlediska otázku: „Měli by křesťané podporovat válku?“

Za téměř pětadvacet let své služby pastora jsem na toto téma nikdy nekázal. Možná vás – vzhledem k tomu, že je to taková důležitá a praktická otázka – překvapí, že Nový zákon se jí nikde přímo nevěnuje. Musíme na ni vztáhnout určité biblické principy, které se týkají souvisejících morálních a etic-

kých problémů. Protože musíme brát ohled na principy, které si zdánlivě odporují, jako je milování nepřátel a udržování spravedlnosti, najdete křesťany věrné Božímu slovu na obou stranách. My, kdo se držíme biblické pravdy, bychom si mohli myslet, že pacifismus budou hájit pouze liberální teologové. Ale jsou i tací, kteří přijímají inspirovanost a autoritu Pisma, a přitom válku odmítají, ať má jakýkoli důvod. I když jejich oddanost Kristu a jeho slovu respektují a nepochybují o ní, říkám vám předem, že s jejich závěry nesouhlasím. Stručně řečeno, můj názor je:

I když by křesťané měli usilovat o mír, v tomto padlém světě jsou chvíle, kdy nelze mír udržet jinak, než porážkou agresivního nepřítele.

V rámci tohoto tématu bych rád rozvinul čtyři myšlenky:

1. Musíme mít na paměti situaci padlého lidstva, včetně naší vlastní hříšnosti.

Když nás někdo napadne, ať na úrovni státu nebo osoby, míváme tendenci vycházet z toho, že jsme zcela spravedliví a že útočník je naprosto zlý. Tak to ale nikdy není. Bible nás bez obalu obviňuje všechny:

♦ *Nikdo není spravedlivý, není ani jeden ... (Římanům 3:10), ... všichni zhléšili a jsou daleko od Boží slávy (Římanům 3:23).*

Můžeme být v právu při určité příležitosti nebo v určité věci, ale musíme si dát pozor na myšlenku, která nás často napadne, když jsme napadeni: „To není moje vina.“ Tato myšlenka nás vede k pyšce, ale Bible nás vyzývá k pokoře. V každém konfliktu máme nejprve vyjmout trám z vlastního oka (Matouš 7:5).

A. Svět je padlý, a proto by lidé měli činit pokání.

Nesnažím se tvrdit, že teroristické útoky na Spojené státy snad nejsou zlé. Nechci ani naznačovat, že jsme si je nějak zasloužili. Ale každá tragédie, ať je to pád věže v Siloe, kdy zahynulo 18 lidí, nebo krvavá prolití nařízené krutovládou,

by nás, kteří přežijeme, měla vést k tomu, abychom před Bohem zkoumali svá srdce (Lukáš 13:1-5). Potřebujeme činit pokání?

Spoutala nás láska k tomuto světu a k věcem tohoto světa natolik, že nedokážeme dávat a pracovat pro evangelizaci muslimského světa? Leží nám na srdci milióny ztracených muslimů a dalších po celém světě, kteří neslyšeli evangelium? Pokud ano, budeme se modlit a dávat z našeho nadbytku, abychom jim přinesli evangelium. Pokud upřímně přiznáme, že nás konečný osud těchto lidí nezajímá, měly by nás šokující události 11 září přimět, abychom činili pokání ze svých špatných priorit a ujistili se, že jsme oddáni věci celosvětové evangelizace. Neříkám, že jsme útoku mohli zabránit, nebo že jsme za něj jakkoli zodpovědní. Říkám, že by nás měly vést v první řadě k tomu, abychom se podívali na sebe a ujistili se, že naše priority jsou v Božích očích správné.

B. Svět je padlý, a proto by lidé měli reagovat v pokoře.

Když budeme mít na paměti náš vlastní sklon k hříchu, zabrání nám to také, abychom použili nebo zastávali použití nadměrné síly k dosažení vojenských cílů. Přiznám se, že mám zlost, když vidím, jak muslimové jásají nad tím, co se stalo v New Yorku a ve Washingtonu, a vykřikují: „Smrt Spojeným státům!“ Chce se mi volat: „Smette tu jejich zemi z planety!“ To by ale byla hříšná, ne zbožná reakce. I když je morálně správné přivléct teroristy ke spravedlnosti a zajistit, aby ve světě vládli zákon, není správné použít k tomu více síly, než je nezbytně nutné.

C. Svět je padlý, a proto by lidé měli bránit zlu.

A dále mám dojem, že postoj pacifistů – totiž názor, že válka je za všech okolností nepřijatelná – podceňuje skutečnost, že lidstvo je padlé. Některé vůdcové a některé vlády tak umanutě uskutečňují své zlé cíle, že nepokusit se je zastavit silou je v nejlepším přípa-

dě naivita a v nejhorším příspěvek k tomu, aby zla přibývalo. Jedním z cílů Talibanu a Usámy bin Ládina je zničit stát Izrael. Pokud se neobrátí, žádná diplomacie nebo mírové rozhovory je od jejich zlého záměru neodradí. Zachování Izraele zajistí jen přiměřená vojenská síla. Předpokládat něco jiného znamená podceňovat hloubku lidské zkaženosti.

Prvním principem, který musíme mít na paměti, když uvažujeme o vedení války, je tedy situace padlého lidstva, včetně naší vlastní hříšnosti.

2. Musíme pochopit a přijmout Boží záměr pro lidskou vládu.

Bůh ustanovil lidskou vládu, aby prosazovala spravedlnost a mír udržováním zákona a pořádku. Vláda tudíž, má-li na svém území udržovat zákon a pořádek, musí zajistit státu vhodnou obranu, aby stát nenapadli agresori zvnějšku a nenarušili jeho mír.

V Římanům 13:1-7 Pavel říká jasně, že „není moci, leč od Boha“ a že vlády „jsou zřízeny od Boha“. Dokonce vládu nazývá „Božím služebníkem“ a říká, že Bůh dává vládám meč – autoritu trestat násilím ty, kdo činí zlo (Římanům 13:4). I Petr potvrzuje tento úkol vlády „trestat zločince a odměňovat ty, kteří jednají dobře“ (1. Petruš 2:14). Starý zákon často mluví o úloze krále v prosazování spravedlnosti ve společnosti (například Žalmy 45 a 101).

Křesťanský pacifista namítne, že církev je od státu oddělena a že to, co může dělat stát, konkrétně silou potlačovat zločince, by křesťané nikdy neměli dělat – viz Herman Hoyt a Myron Augsburgers ve *War: Four Christian Views* (Válka: čtyři křesťanské pohledy), editor Robert Clouse, IVP. Pokud křesťané slouží ve státní správě, musí to být pouze na úrovních „kde mohou čestně vykonávat pověření své funkce bez ústupků ve své věrnosti k Ježíši Kristu jako Pánu“ (Augsburger, str. 89). To ale, zdá se mi, vylučuje, aby křesťan sloužil v úřadě prezidenta nebo v Kongresu, u policie nebo v armádě, protože

to všechno zahrnuje souhlas s použitím síly k udržení míru v zemi.

Protože lidskou vládu, která nutně zahrnuje použití síly k udržování zákona a pořádku, ustanovil Bůh, křesťané se ničím neproviní, když se zapojí do prosazování zákona, ať na místní nebo národní úrovni. Když se Jana Křtitele ptali vojáci, jak mají činit pokání, neřekl jim, aby odešli z armády a vyhýbali se násilí. Místo toho jim řekl, aby nikoho násilím nevydirali a aby se spokojili se svým žoldem (Lukáš 3:14). Harold O. J. Brown argumentuje takto:

Pokud přijmeme existenci lidské vlády v padlém světě, musíme přijmout i určité použití násilí. Pokud uznáme, že je správné trestat zločince násilím – sotvakdy se trestu podrobí dobrovolně – pak se zdá, že někdy se dá ospravedlnit i obrana státu válkou. Pokud lze obhájit policii, lze obhájit i armádu – (tamtéž, str. 1120)

Pokud správně chápu postoj pacifistů, jeho důsledné uplatňování by vyžadovalo vzdát se veškeré policejní ochrany. Když se k vám vloupe chlap a vyhrožuje, že znásilní nebo zabije vaši ženu nebo vaše dcery, pacifista by ho měl nechat, ať si poslouží. Volat policii nebo se s útočníkem vypořádat osobně by znamenalo bojovat proti násilí násilím, což pacifista odmítá.

Já bych však namítl, že pasivita vůči takovému zlu je sama zlem. Nepokusit se zabránit zlu, když je to v našich možnostech, znamená zlo přehlížet. Bůh ustanovil autoritu, ať jsou to lidské vlády nebo manželé a otcové rodin, aby chránily ty, kdo jsou jim podřízeni. Pokud můžeme obhájit použití osobní síly, když chráníme naše rodiny před násilníky, nebo pokud můžeme obhájit, jak ukazuje Brown, povolání policie, aby chránila nás nebo jiné lidi, můžeme také obhájit, když naše země vojenskou silou chrání své občany a prosazuje mír a spravedlnost. Pavel používá slovo „meč“, které ukazuje, že pravomoc vlády sahá v případě nutnosti až k odnětí lidského života.

Při jedné tiskové konferenci minulý týden se jeden reportér zeptal (už nevím jestli ministra obrany Rumsfelda nebo generála Myerse, předsedy spoleného sboru náčelníků štábů): „Říkáte, že Spojené státy chtějí spravedlnost, ne mstu. Jaký je mezi tím rozdíl?“ Přišlo mi, že je to hloupá otázka, ale protože ten reportér to, jak se zdálo, opravdu nevěděl, možná si zaslouží odpověď.

Pomsta v sobě obsahuje představu vyrovnání účtů: vrátit nepříteli to, co nám udělal. Pomsta by znamenala vyhodit v nějaké muslimské zemi do vzduchu nějakou klíčovou budovu nebo budovy, například mešitu během shromáždění. Když oni nám zabili nevinné občany, my jim oplátíme stejnou mincí. To by bylo z biblického hlediska špatné.

Spravedlnost znamená přivést ty, kdo porušili zákon, před soud a podle zákona na ně uvalit odpovídající trest; nebo je v případě, že se nedají chytit živí, zabít při policejní nebo vojenské akci. Takovýto výkon práva a spravedlnosti je jedním z nejdůležitějších úkolů Bohem zřízených vlád.

Musíme tedy mít na paměti situaci padlého lidstva, včetně naší vlastní hříšnosti. Musíme pochopit a přijmout Boží záměr pro lidskou vládu, aby s užitím přiměřené síly udržovala mír a spravedlnost.

3. Pokud je to jen trochu možné, musíme usilovat o mír bez užití násilí.

Tento princip platí pro jednotlivce i pro vlády. Použití síly by mělo být vždy krajním řešením, když všechno ostatní selže. Na úrovni jednotlivců, nevyžaduje-li to bezprostřední sebeobrana nebo obrana jiných osob, bychom sami neměli sahát k násilí, ale k zadržení útočnicka bychom měli povolat ty, kdo jsou pověřeni prosazováním zákona. Na úrovni národa by vždy měla být prvním krokem snaha o mírové řešení konfliktu. Věřím, že náš prezident se o to pokusil, když Taliban požádal o vydání Usámy bin Ládina. Ale věřím také, že udělal správně, když proti nim po jejich

odmítnutí zakročil vojensky. Podpora a ukrývání zločince je do určité míry spolupůvina na jeho zločinu.

Navíc by se vláda nikdy neměla snažit uchlácholit agresora ústupky. Jak řekl Winston Churchill: „Domněnka, že bezpečí dosáhneme tím, když necháme malý stát napospas vlkům, je zhoubný blud.“ Poznámel také: „Ústupkář je ten, kdo krmí krokodýla a doufá, že si ho krokodýl nechá nakonec“ – James Humes: *Churchill: Speaker of the Century*, Stein and Day, str. 270. Úsilí o mír by nikdy nemělo zahrnovat ústupky v tom, co je spravedlivé.

Ale musíme se ujistit, i jako jednotliví křesťané i jako národ, že vždy usilujeme o mír bez užití násilí a k síle sáhne pouze v krajním případě. Jóšijáš byl sice zbožný král a provedl řadu reforem, ale chybil, když si umanul, že bude bojovat s egyptským králem. Ten se ho od bitvy snažil odradit, ale Jóšijáš se provinil tím, že usiloval o válku, a ne o mír. V důsledku toho padl v devětatřiceti letech tragicky v boji (2Pa 34:2; 35:20-24). Jak napsal i David, král válečník, ti, kdo se bojí Hospodina a oblíbili si život, by měli vyhledávat pokoj a snažit se o něj (Ž 34:12-15). Ale nyní, když jsme toto vše řekli, musíme přepustit, že:

4. Jsou chvíle, kdy nelze mír udržet jinak, než porážkou agresivního nepřítele.

Tím se vracíme k našemu prvnímu bodu: lidstvo je padlé v hříchu a někteří vůdcové a národy jsou tak zaměřeni na zlo, že je nelze zadržet jinak než válkou. Jedním z prvních křesťanských myslitelů, kteří budovali teorii spravedlivé války, byl Augustin. Tato teorie hájí názor, že válka vedená pro obnovení míru a dosažení spravedlnosti není ve sporu s křesťanskou láskou – viz Clouse, *War*, strany 14 a 15. Arthur Holmes (tamtéž, strany 120-121) načrtl několik podmínek spravedlivé války:

- (1) Musí jít o *spravedlivou věc*. Zlo, proti němuž bojuje, musí být tak vážné, aby ospravedlnilo zabíjení.

- (2) Musí mít *správný cíl*, zejména zajistit mír. Nikdy není správné jít do války ze msty nebo kvůli zisku dobytého území, ekonomických zdrojů či ideologické nadřadlosti.

- (3) Musí to být *krajní řešení*, když všechny ostatní možnosti selhaly.

- (4) Měla by být *formálně vyhlášena* legitimní vládou.

- (5) Měla by mít *omezené záměry*. Úkolem války není zničit ekonomiku nebo politický systém země.

- (6) Měla by používat *přiměřené prostředky*, nutné k odvrácení agrese a zamezení dalším útokům.

- (7) A měla by se pokud možno *vyhýbat* přímým útokům na neválečníci obyvatelstvo.

Viz též J. Budziszewski: *New War, Old Principles*, v časopise *World Magazine* (29. 9. 2001), str. 28.

Principy v článku J. Budziszewského najdete v tabulce na str. 19

Závěr:

Většina z vás nejspíš souhlasí s názorem, který jsem nastínil v tomto kázání. Chtěl bych vám pomoci ujasnit si své myšlení z biblického hlediska. Soudě podle epidemie samolepek na autech ve městě a podle některých reakcí místních lidí v novinách je i v současné situaci mnoho těch, kdo by protestovali proti jakékoli válce. Chtěl bych vám umožnit, abyste s těmito lidmi mluvili poučeně a abyste je těmito rozhovory stimulovali k přemýšlení o Bohu a jeho spravedlivém soudu. Chci skončit čtyřmi body, podle kterých můžeme jako církev jednat.

- (1) Útoky teroristů a reakce naší země by nás měly vést k většímu nasažení v modlitbě. Pavel církev vyzývá, aby se modlila zvláště za politické činitele, aby křesťané „mohli žít lichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti“ (1. Timoteovi 2:1-2). V domovech a ve shromážděních bychom se měli modlit za své představitele a představitele dalších zemí, aby ve světě zavládl mír.

(2) V současné situaci bychom měli bděle vyhlížet příležitosti k evangelizaci. Když Pavel církvi připomenul, aby se modlila, říká, že náš Spasitel Bůh „chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu“ (1. Timoteovi 2:3-4). Vojenské vítězství nad teroristy nevyřeší problém hříchu v tomto světě. To dokáže jen Kristovo evangelium. Tady, na domácí frontě, mají lidé starosti a strach kvůli případným dalším teroristickým útokům. Máme velkou příležitost ukázat jim tu jedinou cestu, jak se pravem přestat bát smrti: vědět, že jsou odpuštěny hříchy a že skrze viru v Ježíše Krista máme věčný život.

(3) Arabům a muslimům, s nimiž se setkáme, bychom měli viditelně projevat lásku. V Americe se už bohužel objevily výbuchy protiarabského násilí – jen kvůli jejich národnosti nebo náboženství. Většina muslimů o terorismu nestojí a bylo by špatné s nimi jednat jako s nepřáteli. Jeden můj přítel byl v době útoků v Turecku a říkal, že mnozí Turci na ulicích k němu prostě přišli a vyjadřovali mu soustrast s tím, co se stalo. Ale i v případě muslima, který sympatizuje s teroristy, jsme stále povinni milovat své nepřátele kvůli Ježíši. Měli bychom se modlit za jejich spasení a měli bychom jim sloužit láskou jako všem ostatním ztraceným lidem, i když s námi jednájí zle. Potřebuji Ježíše jako svého spasitele.

(4) Měli bychom zkoumat své vlastní srdce a vyznávat Pánu hříchy za sebe i za národ. Jestli jsme byli lhotejní, pokud jde o záchranu ztracených, musíme činit pokání. Jestli jsme chovali zášť k některým národnostním skupinám, musíme činit pokání. Jestli jsme své bohatství vyplývali na vlastní potěšení a život v sobectví a nedbali o to, aby ztracení slyšeli evangelium, musíme činit pokání. Jestli jsme si zamilovali tento svět a žili tak, jako by nebyl jiný život než tento, musíme činit pokání. Skutečné pokání neznamená jen litovat svých vin, ale také odvrátit se od svých hříchů a pokusit se chyby napravit.

Bible slibuje, že když vyznáváme své hříchy, je Bůh „tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očisťuje nás od každé nepravosti“ (1. Janův 1:9). Je schopen nás ochránit a obnovit mir v naší zemi. Chce ale, abychom hledali „především jeho království a spravedlnost“. Všechno ostatní, co potřebujeme, nám pak přidá (Mt 6:33).

Rád bych, abychom dnes místo psaní uzavřeli modlitbou. Chtěl bych, abychom se rozdělili do skupinek po čtyřech až šesti. Jestli někoho ve skupince neznáte, seznamte se. Potom ať vás někteří, především muži, vedou v modlitbě za náš národ, za naše představitele, za muže a ženy v našich branných složkách a za naši církev. Modleme se, aby Bůh tento konflikt využil, a nastolil tak mir a otevřel evangelium dveře u nás doma i v muslimských zemích.

Otázky k diskuzi:

1. Někdo se zeptá: „*Jak se srovnává nastavení druhé tváře s vyhlášením války?*“ Jak odpovíte?

2. Co by měl dělat křesťan například v Afghánistánu, kde být křesťanem je hrdelní zločin? Může vůbec něco ospravedlnit revoluci?

3. Můžeme se modlit za spravedlnost a zároveň milovat svého nepřítele? Jak?

4. Pacifisté namítají, že ve válce může být křesťan nucen zabít jiného věřícího na druhé straně. Zbavuje to křesťana branné povinnosti?

© 2001, Steven J. Cole,
všechna práva vyhrazena.

Přel. Jan Šraml. Není-li uvedeno jinak, pocházejí biblické citace z Ekumenického překladu Bible, © Československá biblická společnost, 1985

Tázali se ho i vojáci: „A co máme dělat my?“ Rekl jim: „Nikomu nečinite násilí, nikoho nevydíte, spokojte se se svým zoldem.“ (Lukás 3:14)

SPRAVEDLIVÁ VÁLKA

Jedenáctého září jsme byli svědky teroristického útoku na dvě věže Obchodního centra v New Yorku a na Pentagon.

O necelý měsíc později jsme se stali svědky toho, jak USA a Velká Británie odpověděly na teroristické útoky proti USA. Afghánistán zasypaly bomby a rakety. Mnozí lidé, hlavně z těchto končin světa, tvrdí, že nyní se terorismu dopouští sama Amerika. To vyvolává otázku: „Je mezi těmito útoky nějaký rozdíl?“ Myslím, že je. Jedním ze způsobů, jak tento rozdíl objasnit, je vysvětlit pojem „spravedlivé války“.

Křesťanská teorie spravedlivé války vznikla před 1600 lety jako pokus zodpovědět otázky: „Za jakých okolností je přípustné vést válku?“ a „Jaká omezení platí pro způsob vedení války?“

Prvním křesťanským myslitelem, který se ve svých spisech tímto problémem obšírně zabýval, byl svatý Augustin (354-430). Pro něj byla válka logickou součástí funkce vlády, která, jak napsal apoštol Pavel (Řimanům 13:1-7), je ustanovena Bohem:

♦ *Vždyť je Božím služebníkem k tvému dobru. Jednáš-li však špatně, máš proč se bát, neboť nenese moc nadarmo; je Božím služebníkem, vykonavatelem trestu nad tím, kdo činí zlo. (Řimanům 13:4)*

Od Augustinových dob se teorie spravedlivé války dále vyvíjela a dnes zahrnuje v podstatě tyto principy uvedené v tabulce na vedlejší straně →→→

To jsou některé principy teorie spravedlivé války. I mezi křesťany jsou pacifisté, lidé, kteří tvrdí, že vést jakoukoli válku je samo o sobě nesprávné. S jejich názorem sympatizují; domnívám se však, že jsou chvilu, kdy je použití síly nezbytné. Jak někdo řekl: „To jediné, co zlo potřebuje ke svému vítězství, je, aby s tím dobří lidé nic nedělali.“

Gary Rickard, M. A., úvodní projev

Za jakých okolností je přípustné vést válku?

Princip	Definice	Vysvětlení
1 Legitimní autorita	Válku smí vyhlásit pouze legitimní vláda.	Jednotlivci a skupiny nesmí brát spravedlnost do vlastních rukou. Teroristické skupiny někdy mají podporu určitých vlád, to ale není totéž.
2 Spravedlivý důvod	Důvod k vyhlášení války musí být morálně správný.	Válkou lze chránit nevinné lidské životy, lidská práva nebo svobody, bránit vlastní zemi. Nelze vést válku za účelem rozšíření území, získání bohatství, nebo z čiré nenávisli.
3 Správný cíl	Skutečným cílem války musí být prosazení spravedlivého míru.	Důvod války nesmí být pouhou záminkou k dosažení skrytých cílů (viz výše). Cílem války musí být odstranění zla, které dalo k válce podnět.
4 Dostatečný podnět	Podnět k vyhlášení války musí být tak závažný, aby ospravedlnil zabíjení.	Dá se říct, že každé zabíjení je zlo. Proto musí být pro válku opravdu vážný důvod. (Zabít neznamená vraždit; záměrně zmařit nevinný život je zločinem i ve válce.)
5 Naděje na úspěch	Musí existovat přijatelná pravděpodobnost, že válka dosáhne svého cíle.	Není možné poslat vojáky z čirého zoufalství na jistou smrt.
6 Přiměřená síla	Válka nesmí napáchat větší škody, než by byly ty, kterým se snaží zabránit.	Nejde jen o ztráty na životech a hospodářské škody, ale i o psychické a duchovní škody (narušení hodnot, měřítek a vztahů).
7 Krajní řešení	Válka nesmí být vedena, pokud nebyly vyčerpány všechny mírové možnosti.	Pokud ovšem protivník nemá o mir zájem, žádné mírové možnosti neexistují.

Jaká omezení platí pro způsob vedení války?

Princip	Definice	Vysvětlení
1 Správný cíl	Skutečným cílem války musí být prosazení spravedlivého míru.	Taktiku a zbraně je nutno podřít cíli války – způsob vedení boje musí protivníkům umožnit pozdější usmíření.
2 Přiměřená síla	Válka nesmí napáchat větší škody, než by byly ty, kterým se snaží zabránit.	Např. USA nemohou vzít na bin Ládina atomovou zbraň.
3 Rozlišování	Není možné záměrně napadat osoby, které se neúčastní boje (civilisty).	Bohužel nelze zabránit tomu, aby civilisté utrpěli náhodné škody, ale nikdy nesmí být přímým cílem útoku.

STRACH NEBO NADĚJE?

Máme se do budoucnosti dívat s obavami nebo s nadějí?

Upřímně řečeno si myslím, že pokud nevěříte v Boha, měli byste mít strach. V budoucnosti možná hrozí ještě větší nebezpečí, než jaká jsme zatím viděli. Sto kilogramů biologické zbraně uvolněné ve městě dokáže zabít jeden až tři milióny lidí. Já však věřím, že Bůh je a že je svrchovaný a že má svět pevně v rukou. A tak můžeme mít naději.

Není to poprvé, co se něco takového stalo. Ježíše se kdosi zeptal na událost, která se v některých ohledech podobala zářijovým útokům. Ježíš nenabízí žádnou teoretickou nebo filosofickou odpověď. Dává odpověď, která vysvětluje, jak bychom měli reagovat:

♦ *Nebo si myslíte, že těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete. (Lukáš 13:4-5)*

To nezní právě soucitně, že ne? Jedním z důvodů, proč jsem přesvědčen, že biblické příběhy o Ježíši nejsou vymyšlené, je to, že Ježíš, zdá se, nikdy neodpovídá tak, jak by člověk čekal. Toto je jeden takový případ. Co tím myslí?

Je velmi snadné ukazovat na jiné lidi, v tomto případě na teroristy, a říkat: „To jsou ale zlí lidé.“ Mně se ale vybavuje, jak ruský spisovatel Alexandr Solženicyn napsal, že hranice mezi dobrem a zlem nevede mezi národy nebo třídami – a já bych dodal mezi náboženstvími – ale každým lidským srdcem.

Vypořádat se se zlem mezi národy, třídami nebo náboženstvími je důležité. Ale vypořádat se se zlem v našem vlastním srdci je ještě důležitější. Ježíš řekl, že nebudeme-li činit pokání, také zahyneme. Ano, všichni zemřeme, ale ne všichni musíme zahynout. Ti, kdo činí pokání ze svých hříchů a věří v Ježíše Krista, podle Bible nezahynou. Když věřící zemře, přichází do Boží

přítomnosti. Ti, kdo Krista odmítají, zahynou: budou od Boha odděleni. Zemřít při teroristickém útoku nebo jakkoli jinak není to nejhorší, co člověk může pokat. Zahynout a být vyloučen z Boží přítomnosti je mnohem horší. A proto Ježíš říká, že to nejdůležitější je činit pokání a věřit evangelium.

Rád bych vás vyzval, abyste právě toto udělali. Potom budete mít naději věčného života.

Gary Rickard, M. A., v odpovědi na otázku z publika při diskuzním večeru Studentského Hlasu pro Krista

MŮŽEME S TERORISTY VYJEDNÁVAT?

- ✓ *Světové obchodní centrum se stalo cílem teroristů v roce 1993 – následkem výbuchu zahynulo šest lidí a kolem tisícovky nevinných bylo zraněno. President Clinton slíbil, že ti, kdo jsou za tento útok odpovědní, budou dopadeni a potrestáni.*
- ✓ *Při bombovém útoku v roce 1995 v Saudské Arábii zahynulo pět členů americké armády. President Clinton slíbil, že ti, kdo jsou za tento útok odpovědní, budou dopadeni a potrestáni.*
- ✓ *V roce 1996 při bombovém útoku na Khobar Towers v Saudské Arábii bylo zabito 19 a zraněno víc než 200 členů americké armády. President Clinton slíbil, že ti, kdo jsou za tento útok odpovědní, budou dopadeni a potrestáni.*
- ✓ *Při bombovém útoku na americké ambasady v Africe, zahynulo 224 Američanů a pět tisíc lidí bylo zraněno. President Clinton slíbil, že ti, kdo jsou za tento útok odpovědní, budou dopadeni a potrestáni.*
- ✓ *V roce 2000 způsobil teroristický útok na USS Cole smrt 17 a zranění 39 amerických námořníků. President Clinton slíbil, že ti, kdo jsou za tento útok odpovědní, budou dopadeni a potrestáni.*

Mohli bychom jmenovat desítky teroristických útoků, nejen proti Americe a Američanům, ale především sebevražedné atentáty v Izraeli, válečné konflikty muslimského fundamentalismu především vůči křesťanům v Indii, Indonésii, Africe... a bezbřehé násilí v Afghánistánu, Čechensku, Kosovu... Jakýkoliv teroristický způsob boje nepřinese pokoj, mír ani řešení napětí, které dnes vládnou lidstvu nového tisíciletí.

- Internet -

TVÁŘÍ V TVÁŘ

V dějinách lidstva byla vedena nejedna svatá válka. Protože příliš nevěnujeme pozornost náboženské minulosti a z historie se jen málokdo poučí, chybí nám právě v této oblasti vědní základní orientace. Mnozí multi-religiozni odborníci pohlíží na islám jako na jedno ze tří monoteistických náboženství; všichni prý zýváme jednoho boha, ale používáme různá jména. Potom obvykle následuje mnoho slov o etnické odlišnosti, kulturami a náboženské různorodosti, potřebě růstu spravedlnosti, solidarity a míru.

Ve světle takových prohlášení se většina lidí domnívá, že současná afghánská válka není nic jiného než zneužití náboženského učení a kdyby byli duchovní představitelé moudřejší, mohli bychom se rozumně dohodnout. Je skutečně islám náboženství míru nebo jde jen o nedorozumění, nepochopení a nedostatek vzájemné tolerance?

Kdyby šlo jen o nedorozumění, měli bychom si položit otázku, proč je někdo ochoten obětovat svůj život jen za to, aby bojoval proti svému bratru ve víře? Z historie víme, že judaismus, křesťanství a islám nebyly nikdy zajedno, pouze mají společný semitský původ. Starý zákon židů a křesťanů obsahuje celou řadu popisů válečných událostí a násilí, i přímých Božích příkazů, jak ničit, plenit a nemít slitování s těmi, kdo se proti Božímu řádu. Všechny v Bibli popi-

sované války a násilí se týkaly Izraele (jméno izrael znamená Bůh bojuje) a pohanů. S příchodem Božího syna Ježíše se situace zásadně mění. Nastává doba zvěstování evangelia nejen Židům, ale i pohanům. Nový zákon – smlouva s Božím lidem, je vyvrcholením před druhým Ježíšovým příchodem, protože přináší zaslíbenou spásu pro jednotlivce i národy.

Principy islámu jsou pro většinu z nás zahaleny tajemstvím, stejně jako jsou v čádu zahaleny ženy islámského světa. Nevidíme, kdo nebo co se pod rouchem skrývá – jde o krásnou, mladší sestru víry nebo o skrytý netolerantní řád náboženských fanatiků? Abychom se dopátrali nějaké přijatelné odpovědi, je nutné posoudit srovnáním (nikoliv odsoudit) tato monoteistická náboženství. Poodkryjme roušku tajemství minulosti a podívejme se do tváře historie islámského světa.

Způsob života v Arábii byl kmenový a jako takový byl poznamenán častými válkami mezi klanů a přepadáváním obchodních karavan a osad. Nomádské zásady života byly součástí rodové pospolitosti a velké míry osobní nezávislosti. Společenská stabilita byla založena na věrnosti klanu spíše než na nějaké politické formě. Arabský smysl pro klanové příslušenství a odmítání vnější autority zůstaly jejich typickými vlastnostmi až do dnešní doby. Mnohé arabské kmeny byly zapojeny do obchodování mezi Středozemním mořem a jižními moři, dopravovaly zboží a zajišťovaly bezpečnost této dopravy mezi obchodními středisky. Jiné kmeny se živily nájezdy na karavany a osady, další vedly pastevecký způsob života. Pastevci byli neustále na cestách mezi málo početnými studnami, prameny a oázami. Velbloud byl schopen urazit velké vzdálenosti v poušti a osvobodil beduíny ze závislosti na zemědělství a umožnil jim ovládnout poušť a oázy.

Systém náboženského přesvědčení u většiny arabských národů byl v té či oné formě pohanů s různým stupněm

vlivu křesťanských a židovských společenství, žijících v Arábii.

Posvátné symboly všech arabských klanů byly soustředěny v Ka'bě a rituální kroužení okolo nich a dotýkání se Černého kamene, byl dlouho uctívacím obřadem.

Přestože se často stávalo, že každý kmen měl své oblíbené božstvo, Alláh byl všemi Araby považován za toho nejvyššího neboli za Stvořitele. Alláh v arabštině znamená „bůh“ a většina věřících jej vnímá jako vzdálenou a nedosažitelnou moc.

Malé město Mekka bylo nejdůležitějším obchodním střediskem na západě poloostrova, protože se nacházelo na křižovatce dvou hlavních obchodních tras. Právě zde se rodině mocného rodu Hašimovců z kmene Kurajšovců narodil kolem roku 570 nejvýznamnější prorok Muhammad, zakladatel islámu. Jako mladý muž měl nejrůznější vidění a byl to anděl Gabriel, který mu zjevil boží vůli. Obsah těchto vizí byl zaznamenán v posvátné knize korán, který se stal základem islámu. V roce 622 odešel Muhammad z Mekky s hrstkou věrných a začal napadat obchodní karavany, vyhnět židovské kmény a bojovat proti pohanům. Za deset let nečekaně zemřel.

Fenomén islámu se objevil asi před čtrnácti sty lety. Zasluhu na tom má probuzení adamovského povědomí o významu života, smrti, zpáteční cesty a dalších aspektů neviditelného světa. Muslimové považují obsah i styl koránu za něco jedinečného a svatého, neboť žádný smrtelník by nebyl schopen takové dílo vytvořit. Korán nikdy nebyl knihou, ale zjevením.

✓ Náboženstvím jediným u Boha jest věru islám. Ti, jimž dáno bylo Písmo, se dostali do sporu teprve tehdy, když přišlo k nim vědění, následkem vzájemné revnivosti. (Korán 3/19) (Základy islámu, str. 39)

Podle muslimů je islám vyvrcholením všech druhů náboženství vycházejících z „Urodného půlměsíce“

Korán obsahuje tři základní části:

1) právní vymezení vztahu člověk – bůh (vyznání víry, modlitby, půst, almužny, pouť do Mekky a džihád za boha – zápas o nějakou zásadní myšlenku, čili aktivní šíření islámu)

2) právní vymezení vztahu člověk – společnost (majetek, dědictví)

3) trestní právo (co je zakázáno a soubor trestů)

Súry definují islámské náboženství a často výslovně vyzývají k boji proti ostatním náboženským skupinám.

Korán tvoří nejrůznější texty – vyprávění, nařízení a příkazy ve formě rýmované prózy, abstraktní zásady, právní rozhodnutí, politické teorie, přísahy, přirovnání, vizionářské verše, výkřiky, hrozby, napomenutí, věroučné rozpravy, líčení trestů pekelných i slasti rajských, charakteristika odpůrců, polemiky s nevěřícími, nejrůznější náboženské ideje a termíny z obchodního života. Jednotlivé lidské skutky jsou zaznamenávány v knize, dobré a špatné skutky jsou zváženy a každý dostane odměnu podle svých zásluh... Prorocky zjevené vědomosti spojovaly všechny aspekty života, materiální stránku i stránku metafyzickou.

Podle islámu se od Adama každý rodí jako muslim, ale během života od učení islámu odpadne. Proto stojí islám proti každé věroučné náboženské odlišnosti, která je považována za satanské zlo. Ti, kdo Alláha odmítají – modláři, všichni jinověrci, polyteisté, ateisté, materialisté – jsou označeni za nositele zla. K nejhorším patří odpadlíci a bývalí muslimové. Cílem islámu je dovést celé lidstvo k tomu, aby se odevzdalo do boží vůle – do původní Adamovy podoby. Úhlavním nepřítelem muslimů je víra židovská, křesťanská, pohanská, ale i víra kočovných Arabů a dalších.

✓ Vy, kteří věříte! Co je s vámi, že když je vám řečeno: „Vytáhněte do boje na cestě Boží!“, jste jako přikovaní k zemi? Cožpak se vám líbí více život na tomto než na onom světě? Vždyť užívání života pozemského je

nepatrné oproti užívání v životě budoucím! Jestliže nevytáhněte do boje, Bůh vás potrestá trestem bolestným, vystřídá vás národem jiným a nebudete Mu mocí v ničem uškodit, neboť Bůh je věru mocný nad každou věcí. (Korán 9/38-39)

Muhammad měl jistě na mysli tehdejší židy, křesťany a pohany, ale jeho následovníci svými činy dokazují, že smysl a cíl se po staletí nezměnil. Zhruba v polovině sedmého století převládalo v civilizovaném světě náboženské a kulturní přesvědčení, které vycházelo z hinduistického a buddhistického učení. Kládlo důraz na ovládnutí sebe sama a na pochopení existence prostřednictvím dodržování zásad o nepoužívání násilí, hluboké meditace a osvětlení. Pravidlům a vnějším zákonům byl příkladem až druhotný význam.

Významnými městy islámu byla Mekka, Medina, Damašek, Bagdád, Káhira, Buchará... mezi dobytými a pokořenými městy byl Jeruzalém (v r. 638), Oděsa, Dillí... Islám se začal šířit vojenskými výpravami v 8. a 9. století. Z arabského území se šířil do provincií syrských a egyptských na území Iráku, Španělska, Arábie přes Andalusii, Maroko, Tunis, Alžír, Persii, Sicílii, Maltu, Sardinii, severní Afriku, až po severní Indii a Čínu. Muslimové získali na svou stranu následovníky na Sumatře, Jávě, v Malajsii... Vznikaly emiráty, kalífáty, dynastie... Ani vliv tureckých muslimů nebyl zanedbatelný. Osmanská dynastie postupně pronikla přes Balkán mezi Slovany a Řeky, dobyli Uhry, Rhodos, Kypr... Vládci uzavírali spojenecké smlouvy, které porušovali a mocenské struktury se neustále proměňovaly.

Kolem roku tisíc nastal významný historický zlom ve vztazích mezi muslimy a křesťany, kteří očekávali druhý příchod Ježíše Krista (nesprávný výklad) a nastolení „tisíciletí“. První křižácká výprava měla za cíl vrátit Jeruzalém do rukou křesťanů. Byli přesvědčeni, že pokud nebude Jeruzalém v rukou křesťanů, nemůže se naplnit to, co oče-

kávají. Křižáci vyvraždili v Jeruzalémě většinu muslimů a židů. Následovalo několik dalších výprav a vzájemné náboženské nepřátelství mezi sakrálními křesťany, židy a muslimy se jen prohlubovalo. Nesmířitelný boj římského katolicismu s muslimy trval šest století.

Ve 13. století přijali islám Mongolové a jeho šíření pokračovalo přes Střední východ a Střední Asii do Indie. Jak říše rostla, přibývalo krveprolití, válečných konfliktů, bratrovražedných svárů úkladných vražd, despotismu a chamtivosti. Dobyť města znamenalo většinou jeho naprostou zkázu a zahlazení stop po předchozích kulturách a náboženských stavbách. Na jejich místech byly postaveny mešity a další muslimské stavby.

Pilíře víry

Prvních pět pilířů víry se týká doktrína a povinnosti člověka:

- Není boha kromě Alláha, a Muhammad je jeho prorok
- Modlit se pětkrát denně
- Dávat almužny chudým
- Postit se během ramadánu
- Jednou v životě navštívit Mekku.

O šestém pilíři víry se příliš nemluví, ale právě ten je zdrojem bojových výprav, stálého napětí a ohrožení.

- Muslimové mají povinnost zvěstovat islám – tedy vést svatou válku proti bezvěrcům a pomylným.

Pro muslima je islám smyslem celého bytí. Odpadnutí je tvrdě trestáno. Svoboda vlastního úsudku je zcela popřena. Recitace koránu vyvolává v muslimském světě nadšení, vzrušení a odhodlání. Základní metoda expanze a zachování islámu je síla. Islám nepřipouští změny v morálce, ekonomice, politice – tento nedostatek tolerance a lásky odděluje islám od ostatních světů.

Pro účely měsíce ramadánu je korán rozdělen na 30 dílů a věřící jej během půstu celý přečtou. Znovu se ujistí, že jejich svatý boj je nejvyšším vyznáním víry za něž jsou ochotni obětovat i svůj život. Muslimové neoddělují co je obecné, osobní, náboženské, posvátné, duchovní, světské a materiální.

Stát se muslimem je velmi jednoduché – stačí říci: „Neni boha kromě Boha a Muhammad je boží prorok“. Podle koránu dělí přicházejí na svět bezhříšně. Po smrti Alláh zvaží všechny dobré skutky a hříchy, za něž během života neseme odpovědnost. Cesta do nebe je podmíněna osobní oddaností a přičiněním – doslovně plnění neměnného islámského zákona vede k fatalismu nebo fanatismu. Muslimové žijí podle daného kodexu a aplikují zákony – šari'a do každodenního života. Do detailu je rozpracován zákon o správě státu, o rodinném životě, přes nejtímnější lidské záležitosti, až po detaily jak používat párátko.

Šari'a je nejen součástí veškerého smýšlení a uspořádání společnosti, ale vycházejí z něj všechny pohledy na okolní, tedy i náš svět. Nadále jsou používány starověké tresty ukamenování, mrzačení... zahalování a obřizka žen, zákonem uznávané mnohoženství... až po veřejné popravy.

Dnes žije v Evropě asi 35 milionů muslimů. Jak bude vypadat společné soužití uvidíme. Jednoho dne má být celý svět „domem islámu“, kde budou vládnout zákony šari'a. Muslimové berou svoje postávní smrtelně vážně.

✓ *Vaším přítelem je jedině Bůh a Jeho posel a ti, kdož dodržují modlitbu, dávají almužnu a sklánějí se.* (Korán 60/55, str. 608)

Korán na první pohled připomíná do detailu „propracovanější“ Starý zákon židů a křesťanů, především forma nafižení a trestů:

✓ *A předepsali jsme jim v Tóře: duši za duši, oko za oko, nos za nos, ucho za ucho, zub za zub a za zranění mstu. A kdo místo toho dá almužnu, bude to pro něj vykoupení z hříchů. Ti pak, kdo nesoudí podle toho, co seslal Bůh, ti věru jsou nespravedliví.* (Korán 5/45)

Dnes Starý zákon není ani pro židy ani pro křesťany právním řádem, neboť obě víry v dnešní době opustily sakrální státní uspořádání, v němž náboženství

určuje civilní zákony. Zatímco islám zůstal sakrální společností, dnešní křesťané většinou věří, že ukřižováním a vzkříšením Ježíše Krista byl Starý zákon naplněn v Kristu – Kristus je zákonem a jeho království není z tohoto světa. Křesťané chápou vztah spaseného člověka a Boha jako vztah milujícího otce a jeho děti. Církev je nazývána Kristovou nevěstou. Tento obraz je nedílnou součástí všech křesťanských bohoslužeb. Vztah člověka k Bohu je naplněním vzájemné lásky, poslušnosti a Kristovy oběti, která zajistila spásu. Křesťanský Bůh je trojediný – Otec, Syn a Duch svatý. V tomto vztahu je obsažena plnost Boží existence, která se projevuje osobně v životě věřících. Biblická idea Boží trojedinosti je pro muslimy rouhání. Považují křesťany za polyteisty a modláře, protože nevěří v „jednoho jediného boha“ – Alláha.

Svatá válka – džihád je vnímán v první řadě jako bohubilá cesta ke spáse, která jde ruku v ruce s úkolem šířit islám, a to následujícími způsoby:

- srdcem – osobní zbožnost, přemáhání vlastních slabostí a hříchů
- jazykem – misijní šíření islámu a poukazování na špatnost
- rukou – dobročinnost a charitativní aktivity
- mečem – boj s jinověrci, bezvěrci, odpadlíky

Pro muslimy je důležitá stavba mešit. Minaret bývá nejvyšší stavbou a označuje okolnímu světu – toto je Alláhovo území, patří nám muslimům a platí zde naše zákony. Pokud s námi chcete žít v míru, musíte se podřít islámu.

Muslimové rozdělují svět na tři části:

- 1) Dům islámu (Dar al-Islam)
- 2) Dům pokoje (Dar al-Salam), kde platí boží zákon (šari'a)
- 3) Dům války (Dar al-Charb) – ti, kdo ještě žijí v bludu, což jsou všechny (dosud) neislámské země.

Muslimové uznávají ještě svět příměří – Dům dohody – v minulosti šlo o porobené národy a umírněné jinověrce, kteří platili daně za svoji ochranu.

Mudžáhid, tedy voják džihádu má zvláštní postavení.

- Je povinen bojovat pouze pro Alláha.
- Jeho úkolem je přesvědčovat nebo likvidovat ty, kdo dosud nejsou muslimy.
- V boji může najisto počítat s boží pomocí.
- Mučednická smrt přináší boží odměnu (spásu pro něj i pro rodinné příslušníky, a z toho plynoucí nebeské radovánky).
- Má nárok na odměnu za účast v boji.
- Za účast v džihádu má právo na různé výhody a úlevy.

Ne všichni muslimové mají povinnost džihádu. Dříve byli osvobozeni nezletilí, nemocní, otroci, ženy, chudí, dlužníci, mladiství (ti potřebovali souhlas rodičů), a snad i další. Dnes jsou to především mladiství, kteří jsou od dětství připravováni k zabíjení.

Podobně jako mezi židy a křesťany, jsou i mezi muslimy formální příslušníci, kteří mají strach o život, o rodinu, o majetek, o postavení... Ne všichni jsou ochotni vzít do ruky meč a šířit své přesvědčení, ale nikdy nevíme, kdy nastane situace taková, že i oni budou součástí rozvášněného davu, který volá po smrti jinověrců.

Mnozí tvrdí, že islám je náboženství lásky. Je pravda, že mnoho sůr začíná slovy: „Ve jménu Boha milosrdného, slitovného“ a některé sůry mají přímo poetické názvy, jako Súra Pokání, ale obsah veršů svědčí o něčem jiném než o slitování a milosti:

✓ *A až uplynou posvátné měsíce, pak zabíjejte modloslužebníky, kdekoliiv je najdete, zajímejte je, obléhejte je a chystejte proti nim všemožné nástrahy! Jestliže se však kajicně obrátí, budou dodržovat modlitbu a dávat almužnu, nechte je jít cestou jejich, vždyť Bůh je věru odpouštějící, slitovný.* (Korán 9/5)

Korán skutečně nevnímá násilí jako něco špatného, naopak, jde o vznešený

a hrdinský čin. Šestý pilíř islámu – džihád – vidí jako záchranu a naději pro ztracence, kteří se dosud nepodřídili poselství islámu:

✓ *A odměnou těch, kdož vedli válku proti Bohu a jeho poslu a šířili na zemi pohoršení, bude věru to, že budou zabiti anebo ukřižováni či budou jim usaknuty jejich pravé ruce a levé nohy anebo budou ze země vyhnáni. A těm dostane se hanby na tomto světě, zatímco na onom světě je očekává trest nesmírný – kromě těch, kteří se kajicně obrátí, dříve než nad nimi získáte moc.* (37/33 a 38/34, str. 605)

Pokud někomu tento citát připomíná biblický verš,

♦ *A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhoď pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden ze tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla.* (Matouš 5:30)

můžeme jen říci, že to, co je v Bibli psáno obrazně, naplňuje korán doslovně. Dnes však nestačí sekat údy a plenit bohatá města. Kdyby šlo jen o nevraživost vůči židům a křesťanům, byl by celý konflikt jen náboženské hašteření.

✓ *A věru zjistíš, že lidé, kteří jsou největšími nepřáteli věřících (muslimů), jsou židé, a ti, kdo k Bohu přidružují, zjistíš, že lidé, kteří jsou největšími přáteli věřících, jsou ti, kdo říkají: "Jsme křesťané!"* (Súra 5. Prostřeny stůl 85/82, str. 611)

Nevím, zda existuje na světě země, kde by nežili praktikující muslimové, mezi nimiž nejsou fundamentalisté, separatisté, teroristé, atd., kteří nebojují a neusilují o zvláštní zákony, postavení, práva, případně o odtržení a vytvoření muslimského státu.

Každý rok muslimové oslavují měsíc ramadán – což znamená, že od slunce východu do slunce západu musí pravověrní věřící dodržovat absolutní půst – nesmí jíst, pít, kouřit ani mít pohlavní styk. Obzvláště v tropických a pouštních zemích to není snadný úkol. Po

několika dnech jsou někteří lidé malátní, jiní podráždění. Každodenní život se téměř zastaví, lidé polehávají a pospávají, neboť po západu slunce nastávají hody, veselí a společenské aktivity, které trvají dlouho do noci. Toto období trvá celý měsíc a ne všichni věřící půst vydrží. Aby neporušili náboženský předpis, mohou si vyžádat potvrzení lékaře, že jim zdraví nedovoluje držet absolutní půst.

V současném konfliktu afghánské války byli spojenci vyzýváni, aby respektovali posvátný měsíc ramadán. Nezasvěceným se může zdát, že tento požadavek je zcela legitimní. Skutečně je riskantní popudit další sta milióny muslimů. Současný počet se podle nejruznějších zdrojů odhaduje na více než miliardou věřících. Nevím, zda se do tohoto odhadu počítají ženy a děti.

Jak může někdo ve světle současných událostí uvažovat o dočasném příměří během ramadán, když jsou muslimové právě během měsíce pustu a modliteb čtením koránu opakovaně vyzýváni k boji:

✓ jen jak uplynou posvátné měsíce, pak zabijete modloslužebníky, kdekoliv je najdete, zajímejte je, obléhejte je a chystejte proti nim všemožné nástrahy! (9/5)

O historii šíření islámu můžeme stručně říci, že šlo o tisíc let bojů téměř na všech kontinentech, které nakonec možnosti muslimů vyčerpaly, ale nevyčerpalo se odhodlání věst svatou válku. Smyslem muslimské „evangelizace“ je očistit stávající civilizaci od všeho nespravedlivého, bezbožného, individualistického, nezákonného...

Islám a islámské zákony sjednocují národy, které vyznávají bezmeznou oddanost prorokovi. Nejsou rozděleni podle ras, států, národů, kmenů, rodů, všichni se považují nejdříve za muslimy a tomu je podřízeno vše ostatní. Pojítkem všech muslimů je znalost a používání arabštiny – jazyk koránu.

Pravěvní muslimové mají obdobné postoje k rodinným hodnotám (přede-

vším vůči ženám!), společně náboženské rituály, které se týkají každého aspektu občanského, právního, společenského a kulturního života.

Skutečnosti zůstává, že islám od svého počátku neprošel žádnou podstatnou reformací. Muslimové nebyli připraveni na průmyslový rozvoj Evropy, která díky femeslnému rozvoji rychle ovládla obchod, průmysl, technologii a vojenskou techniku. Britové ovládli Egypt, Indii a Střední východ. Změnilo se Turecko, Egypt, Irán, Indie. Muslimský svět byl přemožen finanční a politickou nadvládou obchodu a technologie západních zemí a ztratil mnohá území. Dnes je ohrožen globalizací, satelitní komunikací, cestováním a pohybem pracovních sil. Vznikají nové muslimské enklávy.

Francis Fukuyama napsal pro Wall Street Journal, že islámské teokracie nemohou konkurovat demokratickému kapitalismu. Jinými slovy: islám, ve své současné podobě, je pramálo ochoten oddělit náboženství od státu. Bez toho je ovšem velmi obtížné zavést moderní stát, protože oddělení náboženství a politiky patří k základním rysům demokracie. (V rozhovoru pro Respekt, říjen 2001, strany 22-28.)

Václav Malý se pokusil v říjnovém čísle časopisu Respekt v zamyšlení nazvaném „Vymout trám z vlastního oka“ poukázat na to, co vlastně muslimy tolik dráždí. Je to především kult mládí, zdraví, krásy západního světa, kde nemoc, umírání, smrt jsou vytěsňovány z vědomí. Muslimům pry vadí plynutí přírodními zdroji, dravý kapitalismus a mnoho dalších věcí. Vidí ohrožení rodiny, otázku chování na veřejnosti, nezávislost žen, nezávaznost vztahů, hodnocení podle výkonu, neúctu ke stáří a slabým jedincům. Závazná náboženská pravda není respektována. Západní svět a obzvláště Amerika považuje náboženství za osobní věc – odděluje náboženství od státu – a to je pro muslimský svět snad ta nejstrašnější hrozba...

Je celkem pochopitelné, že v současnosti nemohou západní země importovat demokracii ani lidská práva do muslimských zemí. Stejně tak ale není možné, aby islámský svět terorizoval všechny ostatní. Žádný náboženský nebo politický systém není možno vnucovat lidem násilím – násilí vždy plodilo násilí a zlo bude vždy plodit zlo. Každý autoritativní režim má svůj vzestup, po němž následuje pád. Není možné, aby Západní svět nečinně přihlížel a čekal na další smrtonosný zásah neviditelného nepřitele.

První dáma české žurnalistiky, válečná zpravodajka Petra Procházková, která se provdala za muslima, zná současnou situaci v Afghánistánu velmi dobře. Ta považuje americký útok za nespravedlivost a zbabělost. Každá její reportáž je zajímavá, ale zdá se, že i ona používá dvojitý metr. Říká: „Rozčiluje mě, když někteří lidé začnou vykládat o agresivitu islámu, ačkoli ani nečetli korán... Není agresivní... Co se týká žen, už to, že má žena odhalenou tvář znamená, že je to žena vyzývavá a svolná.“... Sama prý v jednom z rozhovorů řekla, že polovina chlapů ji chce chránit a druhá znásilnit...

Na otázku „Jakou máte fintu, když vás někdo obtěžuje?“ odpověděla: „Teď mám dobrou fintu. Řeknu jim, že mám za muže muslima. To je pro ně svatý. Kdyby byl křesťan, bylo by jim to úplně ukradený. Ale tohle by byla zrada na vlastní víře.“

V čem se podle vás křesťanský a muslimský svět nejvíc liší?

„Neliší se. Korán je obšlehnutá bible. Mají spoustu strašně podobných příběhů, postav. Akorát to vzniklo o pár set let později.“

(*Pátek Lidových novin č. 42*)

Pokud je korán skutečně „obšlehnutá“ bible, zbývá nám teologická odpověď na otázku, zda skutečně mají židé, křesťané a muslimové jednoho, tedy totožného boha. Podívejme se jak vnímá multireligiózní problém světa intelektuální elita pražského Fóra 2000:

Matouci multireligiózní shromáždění, které se opět, dle mého soudu nevhodně, konalo ve svatovítské katedrále, budilo dojem, jako bychom s judaisty, muslimy, buddhisty a hinduisty sdíleli stejnou přirozenou teologii. Pan prezident Havel to dobře myslí a ze svého hlediska i dobře dělá. Horší je, když v této záležitosti celebrují křesťanství představitelé. Nad hrůbkami křesťanských králů a v národní katedrále, která připomíná staré křesťanské dědictví naší země, se vznášel zpěv meuzzina, který uctíval někoho naprosto jiného, než Boha zjeveného v Ježíši Kristu. Katolický kněz Halík četl v katedrále z koránu a z Bernarda z Clairvaux, jakoby Alláh a Hospodin byli stejným Bohem. Prezident Havel hovořil o „velké duchovní koalici“... Jako účastník Fora 2000 mohu prohlásit, že mnozí ze zástupců jiných náboženství nechtějí takovou duchovní koalici vytvářet. Vědomě uctívají někoho jiného, než je Bůh křesťanů – „kristovců“. Myslím, že jako křesťané v této věci nesmíme být naivní. Před celou konferencí prohlásil přátelsky Šejk Mohammed Ali, že za odpadnutí od islámu je trest smrti a srovnával to s trestem za vlastizradu v demokratických zemích. Sklidil za to pollesk delegátů, kteří byli patrně rádi, že mají mezi sebou islámského učence, který se ve svém příspěvku distancuje od Talibanu. Spolupráce politická, kulturní, environmentální atd., ano, to je nezbytné, ale náboženský synkretismus = míchání náboženství do jednoho pytle – je skandál. Zdá se, že v tomto případě organizátoři konference vsadili na špatnou kartu.

Pavel Černý, Br. Rodina, 11/2001

V našem světě nehraje křesťanství téměř žádnou politickou roli. Pokud jsou církve státem uznávány nebo tolerovány, je stát spíše chlebodárcem a mírným regulátorem církve – snad kromě USA. Muslimský svět je naopak naprosto sakrální – islám reguluje stát. Dnešní neislámský svět bude tolerovat vlažně věřící každého proudu. Podívej-

me se jak vidí současnou situaci prezident České křesťanské akademie prof. dr. Tomáš Halík:

Musíme chápat viru jako cestu, ne jako sumu statických pravd, morálních principů, příkazů a zákazů. Křesťanství jako cesta je pro budoucnost důležitější než křesťanství jako nauka nebo instituce... Křesťanství jako světonázor se stalo muzeálním exponátem.

Dříve, než globální ekumena začne snít o různých cestách k univerzálnímu bohu, měli bychom si nejdříve odpovědět, jako křesťané, na základní otázku – kdo je pravý Bůh? Je to Bůh Abrahámův, Izákův a Jákobův nebo bůh Abrahámův, Izmaelův a Ezaův? Pokrevní bratrství Izmaele a Izáka je příčinou odvěké nenávisli potomků společného otce Abrahama. Izmael se narodil jako syn otrokyně, Izák jako syn pravý. Hospodin oběma synům zaslíbil, že z nich učiní velký národ. To vše se můžeme dočíst v 1. knize Mojžíšově ve 21. kapitole. Pokud neporozumíme tomu, co Bůh řekl v Bibli, nikdy nepochopíme mysl a srdce ani jednoho dnešního muslima. Biblický pohled nám odhalí nesmiřitelnou a bratrovražednou podstatu události v dnešním Izraeli. Nepodceňujeme nebezpečí, nehledejme „mír“ za každou cenu...

V koránu najdeme mnoho veršů, které učí, jak vést svatou válku, ale co by nás mělo varovat před přílišnou důvěřivostí v neškodnost lidového islámu, je skutečnost, že v arabštině existuje jedenáctidílná encyklopedie svatých válek, která má více než šest tisíc stránek podrobných instrukcí jak vést svatou válku v dnešní době. Existuje dokonce i v podobě CD-ROM. Přehledným způsobem jsou uspořádány nejrůznější techniky boje – jak plánovat teroristické akce, jak používat výbuštiny (populární je Semtex), jak sestrojít a skrýt nejrůznější nástrahy a pasti, od zásilek s trhavinami až po instrukce jak vést biologickou a chemickou válku, jak otrávit zdroje pitné vody, jak používat

nejrůznější toxiny, atd. Během posledních desetiletí jsme mohli sledovat televizní záběry stovek teroristických útoků na nejrůznějších místech světa. Pamatujme, že bin Ládínovi učedníci mají znalosti, finanční zdroje i dostatek kvalifikovaných inženýrů a expertů, kteří připraví tu neúčinnější zbraň, aby byla v rukou svatých bojovníků použita proti komukoliv. Účelem boje je traumatizovat lidstvo, národy, vlády, organizace, jednotlivce...

Titul Encyklopedie džihádu z časopisu Time, Říjen 29, 2001

Jak se asi vyvine dnešní situace?

Obávám se, že v této velké nábožensko-věroučné zkoušce ekumenicky sleví obě strany a tak utrpí újmu jenom pravda – nepravda utrpět nemůže. Spojenci (především američtí daňoví poplatníci) napumpují do čtvrt století válkou sužovaného Afghánistánu miliardy dolarů na obnovení země a muslimové vyhlásí smír (nikoliv mir). Slíbí, že už nebudou podřezávat hrdla jinovců, nebudou používat teroristické a sebevražedné útoky proti všem nepřítelům islámu, nebudou plnit "nábožensko-kulturní" památky modlárů a "křesťané" za to přestanou tvrdit, že k Bohu vede jenom jedna cesta, pravda i život – Ježíš Kristus. To ostatně mnozí již hlásají dnes. Kristus zůstane jenom moudrým učitelem a prorokem což islám stejně učí. Snad není daleko doba, kdy se „pozitivní tradice“ všech náboženství stanou společným vlastnictvím všech „věřících“ a Muhammad bude jednou z nich. To může být pro muslimy dočasně přijatelné. Vše ostatní – Bůh stvořitel, božská spravedlnost a dobro v člověku, milosrdenství a almužny, pusty, putování na svatá místa, modlitby a dobré skutky, pohostinnost, proroci a proroctví, otec Abrahám, Izák, Izmael, Jakub, Josef, Mojžíš, Jonáš, Ježíš a panna Marie, andělé, zlí duchové a satan, nebe, peklo, poslední soud a posmrtný život – to je v různých podobách společně všem monoteistům.

Vlivní představitelé církvi se už po starají o to, aby se křesťané přestali zabývat biblickými doktrínami spasení a pravého Boha. Místo toho budou usilovat o nastolení civilizace lásky. Je čas budovat velkou duchovní koalici multireligiózní společnosti, založenou na pilířích solidarity, spravedlnosti a porozumění. Taková náboženská velkorysost může vést k nastolení dočasného pokoje, ale pro křesťany je to cesta bez Krista, která vede do pekel. Boží království pokoje a míru mezi národy může nastolit jen pravý Bůh.

Dodatek:

26. listopadu 2001 jsem se zúčastnila na Husitské teologické fakultě čtyřhodinové přednášky na téma Současný islám, kterou pořádala Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů. Na téma islám, jeho způsob myšlení a sekularizace, přednášel JUDr. Salahuddin Sayedi (původem z Afghánistánu, žije v Praze od r. 1983, zde vystudoval právnickou fakultu a pracuje u Městského soudu jako soudní tlumočnick a znalec právních vztahů islámského práva k cizině).

Na otázku, zda bůh muslimů a křesťanů je totožný, důrazně protestoval, že v žádném případě. Bůh islámu nemá žádné děti, vy máte tři bohy...

Na dotaz týkající se citace některých súr a islámských praktik jsme byli ujištěni, že to tak vůbec není, neboť jde o špatný překlad koránu a ten musíme chápat v kontextu. Žádný překlad není dokonalý a textů bez výkladu nerozumíme. Verše koránu jsou významové a pojmové děleny z hledisek jazykových i z hledisek věrouky. Právě kontext a příčina seslání toho či onoho verše koránu má rozhodující a velký význam pro vyhledávání odpovědi. Jen tak porozumíme tomu, že na jedné straně čteme v koránu bojujete a zabíjejte modloslužebníky a na druhé straně nikomu nevnučujte viru.

Na otázku proč jsou pracovníci křesťanských humanitárních organizací trestáni smrtí za šíření křesťanské po-

moci a Božího slova, odpověděl pan doktor velmi vyhybavě, že to tak vlastně ani není, případně tresty jsou výjimkou. Odpověděl protiotázkou – cožpak neznají naše zákony? Křesťané mezi námi mohou žít pokojným životem, jen když nebudou vyvíjet žádnou aktivitu, která se přiči koránu.

Uvedu ještě několik zajímavostí z písemného záznamu přednášky. *Podle mého chápání, odloučení islámu od politického života nebo sekularizace (desakralizace) v evropském slova smyslu jsou pro islám nepřijatelné. Islám je neslučitelný se sekularismem, protože islám je náboženství a politika současně... Samotná odlišnost názorů není důvodem k obavám. Problém vzniká když horlivě a za každou cenu chceme prosadit svou pravdu. Myslím, že horlivost a přehnaný postup v prosazování vlastních názorů je škodlivý. Islámský stát není despotický, ani absolutistický. Je konstituční. Samozřejmě nikoli konstituční v běžném slova smyslu, kde se o zákonech hlasuje a jejich přijetí závisí na většině. Je konstituční tak, že vládci jsou ve výkoně a správních činnostech vázáni řadou podmínek určených svatým koránem a sunnou prorokovou. Islámská vláda je tedy vládou božího zákona. Muslimové věří, že islám je konečná podoba božího zákona.*

Jinými slovy, pokud se podřídíte zákonům islámské většiny a nebudete se zapojovat do neislámských aktivit, nebudete kritizovat zákony a zvyklosti, islám vám ukáže cestu, která vede ke štěstí, pokoji a bratrství.

Přípravila - kas -

Literatura a zdroje informací:

- Korán, Živá díla minulosti – Odeon,
- Víry a vyznání – Myrtle Langleyová;
 - Džihád – Miloš Mendel;
- Zákl. islámu – Šajch F. Haeri, 15-42;
 - Cesta nebo pravda? – R. Malý;
 - Mezinárodní Report, 7/2001;
- Život v Kristu, 2001/11, str. 16, 17;
 - Islám, jeho způsob myšlení a sekularizace – JUDr. Saif Sayedi
 - www.bereanbeacon.org

KAM KRÁČÍ CÍRKEV?

V říjnu tohoto roku se konalo v Praze opět Fórum 2000. V rámci tohoto setkání se konalo v úterý 17. října 2001 Multireligiální shromáždění v katedrále svatého Víta. Do křesťanské katedrály byli katolickými představiteli pozváni všichni představitelé pohanských náboženství, aby zde vyzývali svá božstva.

Na tomto shromáždění promluvil předseda České křesťanské akademie profesor Tomáš Halík. Ve svém proslovu kromě jiného řekl: „Společná meditace představitelů hlavních náboženství světa – hinduismu, buddhismu, židovství, křesťanství a islámu – náboženství, k nimž se hlásí drtivá většina dnešního lidstva – je už tradičně součástí a duchovním středem konference Forum 2000. Před vás, zde shromážděné a před tvář Nejvyššího předstupují muži, reprezentující pět duchovních cest. Po každé z nich po dobu mnohem delší než tisíc let kráčely milióny žen a mužů, nalézali a zakoušeli zde odpověď na nejdůležitější otázky života.“ Ve svém dlouhém projevu nevzpomněl ani jednou Pána Ježíše Krista!

Pak promluvil pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk jako nejvyšší představitel římsko-katolické církve v naší zemi. Ve svém projevu mimo jiné řekl: „Jako biskup této katedrály vás všechny vítám – a nejráději bych se přivítal s každým z Vás osobně – na místě, kterým procházely naše duchovní a kulturní dějiny a jež je mimo jiné spjato se společným posvátným místem odpočinku slavných osobností našeho národa... Čím můžeme přispět my – zástupci různých vyznání a velikých náboženství – k úspěšnému uskutečnění tématu konference, aby nezůstalo spjato s pouze ubohou horizontální rovinou čistě lidského snažení, často odtrženou od zdroje všech hodnot, kterým je Bůh? Hledajme společné minimum globálního věku, kterým je láska člověka k člověku, v sekularizované podobě řečeno: vzájemná solidarita.“ Kardinál Vlk rov-

něž nevzpomněl ve svém projevu ani jednou Pána Ježíše!

Velmi překvapeni se ptáme: Nevědí snad tyto představitelé církve, že Ježíš Kristus je základním kamenem křesťanské církve? Určitě vědí! Proč Ho tedy nevzpomněli? Stydí se snad tyto představitelé církve za Ježíše Krista před pohany? Anebo cítili, že Ježíš, který prohlásil „*Já jsem ta cesta, pravda i život, nikdo nepfchází k Otci než skrze mne*“, se do tohoto podivného společenství nehodí?

Na tomto shromáždění měl také proslov hinduista Karan Singh z Indie. Tento pohan se naopak odvážně přiznal ke svým pohanským bohům:

At' je s námi požehnaní Indrovo, jehož sláva sahá daleko, i požehnaní Púšanovo, toho, jenž zná vše, jakož i požehnaní Tarkšjovo, kola jehož vozu se nikdy nerozbíjejí, a nechť též Brhaspati nám žehná! Ó vládce ohně, dej at' září země, at' září rostliny, a nebo at' září, přines zář do lidského nitra, nechť jsou všechny čtyři konce světa naplněny požehnaním... Bože ohně, Bože vzduchu, Sluneční bože, Bože měsíce, Ostatní bohové, Vládce Šivo, Sluneční božstva a Bohové větru, Ochránci světa, Bože planety Jupiter, Bože deště, Bože oceánů, vy všichni nám přineste požehnaní... At' v míru přebývají bohové, božská síla Brahman a všichni lidé.

Tento pohanský představitel vyjmenoval celou řadu pohanských bůžků, které uctívá. Vyznával veřejně svoji víru v pohanské bohy a nestyděl se za tyto své modly.

Představitelé křesťanské církve v naší zemi však Pána a Spasitele Ježíše Krista ani nevzpomněli. To je šokující. Neměli bychom v této situaci přemýšlet o slovech apoštola Petra, která řekl před nejvyšší radou?

♦ *Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spása. Není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. (Sk 4:11-12.)*

Ještě hroznější je však skutečnost, že „křesťané“ pozvali pohany do křesťanského chrámu, aby zde společně vyzývali pohanské modly i živého Boha. Touto „společnou meditací“ – tedy „křesťansko-pohanskou meditací“ byl jediný živý Bůh srovnán s pohanskými modlami, jakoby pohanští bohové byli rovni jedinému živému Bohu. Jsme šokováni touto degradací živého Boha na úroveň pohanských model. Nestalo se to však poprvé. Podobná shromáždění se uskutečnila i při předcházejících setkáních Fóra 2000 v Praze.

A nejen to nás šokuje! I ta skutečnost, že jedna z nejvýznamnějších památek v naší zemi, která byla po celá staletí jedním ze symbolů křesťanství, se stala místem uctívání pohanských bohů. Není snad tato skutečnost důležitým naplněním slov Ježíše Krista?

♦ *...uvidíte znesvěčující ohavnost, jak stojí na místě svatém. (Mt 24:15)*

a také zradou Ježíše Krista? Pán Ježíš Kristus přece pravi:

♦ *...ale běda tomu, který Syna člověka zrazuje... (Mt 26:24)*

Podle nejnovějších zpráv svolává papež Jan Pavel II. na 24. ledna 2002 do města Assisi druhé setkání představitelů všech náboženství světa ke společným modlitbám. „Křesťan“ svolává pohany, aby se všichni spolu – křesťané s pohany modlili ke svým bohům, neboť je přesvědčen, že tyto společné modlitby k modlům budou mít „požehnaný“ vliv na celé lidstvo. Papež je tedy přesvědčen, že modlitby k modlům jsou účinné a mají veliký a kladný význam. Není to poprvé. Podobné shromáždění svolal papež Jan Pavel II. do Assisi již před patnácti léty r. 1986.

Toto míchání „křesťanství s pohanstvím“ není náhodné. Pro čtenáře Písma svatého jsou tato společná „modlitební setkání“ jasným znamením doby. „Římští křesťané“ považují vyzývání a uctívání pohanských model za stejně důležité a významné jako vyzývání a uctívání živého Boha. Jakoby pro ně neexistovala slova Apoštola Pavla:

♦ *...moji milovaní, utíkejte před modlářstvím!... Nebo že modla něco znamená? Nikoli, nýbrž že to, co pohané obětují, obětují démonům, a ne Bohu. Nechci, abyste vešli ve společenství s demony. Nemůžete pít kalich Páně i kalich démonů. Nemůžete mít účast na stole Páně i na stole démonů.“ (1K 10:14-21.)*

Dnešní církve otevírá vědomě své chrámy pro pohanské modlářství. Je to nejen degradace živého Boha na úroveň pohanských model, ale také míchání pravdy se lží. Je to příprava pro vládu antikrista na této zemi. Ve Zjevení 13 je jasně proroctví, že dojde na naší zemi ke globalizaci politické, ekonomické i náboženské, tedy ke spojení všech náboženství. Toto spojené náboženství bude pak uctívat „šelmu“ – antikrista jako svého boha.

♦ *Budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka... Vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. (Zj. 13,8:15.)*

Věrní následovníci Ježíše Krista budou tedy opět pronásledováni a likvidováni. Flirtování s pohanstvím je synkretismem, a podle slov starozákonních proroků, duchovním cizoložstvím. Toto znamení je již tak zřetelné, že každý, kdo má otevřené oči, vidí zcela jasně v jaké době žijeme. Svatý Jan píše:

♦ *Děti, varujte se modlářství!*

(1J 5:21)

- Mgr. St. Kaczmarczyk -

Ten se postaví na odpor a 'povýší se nade všechno, co má jméno Boží' nebo čemu se vzdává božská pocta. Dokonce 'usedne v chrámu Božím' a bude se vydávat za Boha. (Tesalonickým 2:4)

VÝZVA VÍRY

14. září 2001 se stalo prvním dnem historie, kdy jeden muž hlásal evangelium celému světu. Přímý přenos amerického národního memoriálu na památku oběti tragedie, která se v USA odehrála 11. září, se vryl do srdcí lidí celého světa. Přenos byl vyslán každou významnou televizní společností nejen v USA, ale i satelitně do celého světa. Teoreticky jej mohli vidět lidé na všech kontinentech, avšak ne všechny země a státy tomuto přenosu věnovaly pozornost. Vystoupení Billyho Grahama nebylo evangelizací v pravém smyslu slova, šlo spíše o reakci na geopolitickou událost, ale poselství evangelia zaznělo jasně a zřetelně v simultánním překladu pro téměř všechny obyvatele planety. To se dosud nepodařilo žádnému jednotlivci.

Za zmínku stojí skutečnost, že po tragické události se návštěva církvi v Americe ztrojnásobila. Lidé byli osloveni modlitbami i potřebou někde najít životní jistotu a ta se ve chvílích ohrožení těžko hledá jinde, než právě u Boha. Téměř bychom se mohli radovat, že nastala doba úrody, že se vrátilo mnoho bloudících a mamotratných synů, ale život se rychle vrací do starých kolejí. Zápas o víru pokračuje dál.

Následující text by mohl posloužit k zamyšlení, co je podstatou víry – jsou to naše vnitřní potřeby, strach z události, hledání smyslu života nebo jde kvalitativně o něco jiného? Ukázka je z připravovaného překladu knížky Lee Strobel, jejíž pracovní název je zatím „Spor o víru“.

Vraťme se na okamžik do historie. Billy Graham je významným evangelistou více než padesát let. Svou službu začínal v tandemu s blízkým společníkem, třiatřicetiletým Charlesem Templetonem, který vyměnil novinařinu za službu Bohu. Templeton se setkal s Grahamem roku 1945 na sjezdu Youth for Christ (Mládež pro Krista). Při dobrodružné cestě po Evropě sdíleli

pokoje a byli stále spolu. Na shromážděních se střídali u kazatelny. Později Templeton založil sbor, který se do své modlitebny s dvanácti sty místy brzy nevešel. American Magazine o něm psal, že „vytvořil nový standard masové evangelizace.“ Jeho přátelství s Grahamem rostlo. „Je to jeden z mála mužů, které jsem v životě miloval,“ řekl Graham svému životopisci.

O Billy Grahamovi dnes můžeme říci, že běh víry téměř dokončil, zatímco Templeton běh na dlouhou vzdálenost po úspěšném startu vzdal. Sám o sobě říká: „Obrácení jsem prožil v neuvěřitelně nezralém mládí. Chyběly mi rozumové schopnosti a teologické vzdělání potřebné k tomu, aby podepřelo mou víru, když mne – nevyhnutelně – začaly soužití otázky a pochybnosti... Můj rozum začal zpochybňovat a někdy vyvracet ústřední názory křesťanské víry.“

Z kazatele agnostikem

Templetona jsem vypátral v moderní výškové budově v torontské čtvrti středních vrstev, nějakých osm set kilometrů severně od Indianapolis, kde probíhala kampaň Billyho Grahama. Vyjel jsem výtahem do pětadvacátého patra, přišel jsme ke dveřím označeným „střešní byt“ a zabušil na ně mosazným klepádem.

Pod paži jsem si nesl výtisk poslední Templetonovy knihy, jejíž název nenechává žádné pochybnosti o jeho duchovním hledisku. Jmenuje se *Farewell to God: My Reasons for Rejecting the Christian Faith* (Sbohem, Bože: Proč odmítám křesťanskou víru). V tomto mnohdy kousavém svazku se snaží rozpitvat křesťanské názory a vášnivě je napadá, že jsou „zastaralé, zjevně nepravdivé a ve svých různých projevech často zhoubné pro jedince i pro společnost.“

Ve své snaze zpochybnit víru v biblického Boha užívá Templeton mnoha různých ilustrací. Mne se ale zvlášť dotkla jedna strhující pasáž, věnovaná

hrůzám Alzheimerovy choroby, v níž až do nejhavnějších podrobností líčí, jak se osobnost nemocných rozkládá, když jim chátrá mysl a paměť. Jak, táže se Templeton, jak by mohl jakýkoli soucitný Bůh připustit, aby některé lidi a s nimi i jejich blízké trápila taková přišemná nemoc?

Odpověď, uzavírá, je prostá: kdyby existoval milující Bůh, Alzheimerova nemoc by neexistovala. Ale protože existuje, je to další přesvědčivý důkaz, že Bůh neexistuje. Rodina mé manželky to hrozně řádění Alzheimerovy choroby přetrpěla, a tak má tento argument pro mne i pro každého, kdo to zná, silný citový náboj.

Když jsem stál na Templetonově prahu, nebyl jsem si jist, co mne čeká. Bude tak bojovný jako ve své knize? Bude vůči Billymu Grahamovi zahořklý? Poskytne mi vůbec interview? Když před dvěma dny při krátkém telefonátu svolil, zmínil se, že jeho zdraví není nejlepší.

Madeline Templetonová, která se právě starala o květiny na své střešní zahradě, otevřela dveře a vše mne uvítala. „Vím, že jste sem vážil cestu až z Chicaga,“ řekla, „ale musím vás bohužel upozornit, že Charles je velmi nemocný.“

„Můžu přijít jindy,“ navrhl jsem. „No, uvidíme, jak se cítí,“ řekla. Vedla mne po schodišti s červeným kobercem do jejich přepychového apartmá se dvěma velkými a veselými pudly v patách, „Právě spal...“

V tu chvíli se její třiaosmdesátiletý manžel vynořil z ložnice. Měl na sobě tmavohnědý lehký župan přes pyžamo podobné barvy a na nohou černé pantofle. Profidlé šedé vlasy měl trochu rozčuchané. Byl vyhublý a bledý, i když jeho modrošedé oči vypadaly bděle a výrazně. Zdvofile si se mnou potřásl rukou.

„Omluvte mne, prosím,“ odkašlal si, „ale není mi dobře.“ Potom věcně dodal: „Vlastně umírám.“

„Jak to?“ zeptal jsem se.

Jeho odpověď mne málem porazila. „Alzheimerova nemoc,“ řekl.

Zaletěl jsem mysl k tomu, jak napsal, že Alzheimerova nemoc vyvrací Boží existenci. Najednou jsem aspoň trochu chápal, proč tu knihu napsal.

„Už ji mám... moment, jsou to tři roky?“ sraštil obočí a obrátil se k manželce o pomoc. „Je to tak, Madeleine, ne?“

Přikývla. „Ano, lásko, tři roky.“

„Moje paměť není, co bývala,“ řekl. „A to asi víte, Alzheimerova nemoc je vždycky smrtelná. Vždycky. Zni to pateticky, ale ve skutečnosti je můj osud zpečetěn. Dříve nebo později mne ta nemoc zabije. Ale napřed zničí můj rozum.“ Chabě se usmál. „Obávám se, že už to začalo. Madeleine to potvrdí.“

„To je mi líto, že jsem se sem tak vnutil,“ řekl jsem. „Jestli se na to necítíte...“

Ale Templeton se nenechal odbyť. Zavedl mne do moderního obývacího pokoje dekorovaného živými barvami a zalitého odpoledním sluncem, které sem zářilo skleněnými dveřmi, z nichž se nabízel dech beroucí pohled na panorama města. Sedli jsme si vedle sebe do polstrovaných křesel a za několik minut se zdálo, jako by Templeton načerpal novou sílu.

„Předpokládám, že chcete, abych vám vysvětlil, jak jsem se od kazatelny dostal k agnosticismu,“ řekl. A pokračoval líčením události, které vedly k tomu, že se vzdal víry v Boha.

To jsem čekal. Ale nikdy bych nebyl tušil, jak náš rozhovor skončí.

Moc obrázku

Templeton byl nyní zcela zaujat. Čas od času jsem si mohl všimnout projevů jeho choroby, například když si nemohl vzpomenout na přesné pořadí události nebo když se opakoval. Ale většinou mluvil výřečně a vášnivě, používal působivá vyjádření, jeho plný a pevný hlas se zvedal a klesal podle toho, jak na něco kladl důraz. Mluvil aristokratickým tónem, který místy zněl až teatrálně.

„Našlo by se něco konkrétního, co

způsobilo, že jste ztratil víru v Boha?" zeptal jsem se na úvod.

Na chvíli se zamyslel. „Byla to fotografie v časopise *Life*,“ řekl nakonec.

„Vážně?“ podivil jsem se. „Fotografie? Jak to?“

Trochu přivřel oči a pohlédl stranou, jako by se na ni znovu díval a znovu prožíval tu chvíli. „Na tom obrázku byla černá žena v severní Africe,“ vysvětlil. „Právě tam prožívali ničivá sucha. A ona držela v náručí své mrtvé dítě a s úplně zuboženou tváří vzhlížela k nebi. Díval jsem se na to a pomyslel jsem si: Je možné věřit, že existuje milující nebo laskavý Bůh, když takhle žena nepotřebovala nic víc než *děšť*?“

Jak zdůraznil slovo „děšť“, zvedl své husté šedivé obočí a rozpráhl ruce k nebi, jako by čekal odpověď.

„Jak by mohl milující Bůh té ženě udělat *tohle*?“ zvolal, a jak se ho zmocnil větší zápal, sedl si na samý okraj křesla. „Kdo řídí *děšť*? Já ne; vy také ne. On ho řídí – totiž to jsem si myslel. Ale když jsem viděl tu fotografii, okamžitě jsem věděl, že není možné, aby se *tohle* stalo a zároveň existoval milující Bůh. Není to možné. Kdo jiný než snad *dábel* by mohl zabít malé dítě a jeho matku prakticky zničit utrpením – když nebylo potřeba nic víc než *děšť*?“

Odmíchl se a chvíli nechal tu otázku těžce viset ve vzduchu. Potom se znovu opřel do křesla. „To byl vrcholný okamžik,“ řekl. „Tehdy jsem začal přemýšlet o důsledcích, vyplývajících z předpokladu, že je svět Božím stvořením. Začal jsem uvažovat o katastrofách, které se přeženou některými částmi planety a zabijí – naneštěstí častěji ano než ne – všechny lidi bez rozdílu, obyčejně, dobré i zlé. A náhle mi bylo průzračně jasné, že inteligentní člověk nemůže věřit v existenci milujícího božstva.“

Templeton otevřel otázku, která mne tížila celá léta. Při své práci novinového reportéra jsem kruté utrpení neviděl jen na fotografiích, často jsem na vlastní oči poznal stoky života, kde se kal neš-

těsti a utrpení sbíral – tlející chudinské čtvrti Spojených států, špinavé brlohy v Indii, Cook County Jail a jiná větší vězení, oddělení hospiců pro beznadějně případy, dějiště všech možných katastrof. Nejednou se mi zatočila hlava, jak jsem se snažil srovnat si v mysli zvrhlost a trýzeň a hrůzu před mými očima s představou milujícího Boha.

Ale Templeton ještě neskončil. „A potom jsem se zaměřil na celou ideu pekla. Pane na nebi,“ zvolal ohromeně, „já bych nikomu nedokázal přidržet ruku nad ohněm na jedinou chvíli. Ani na okamžik! Jak by milující Bůh mohl člověka jen proto, že ho ten člověk neposlouchá a nedělá to, co Bůh chce, mučít navěky – nedovolit mu zemřít, ale držet ho v té bolesti celou věčnost? Nic takového by neudělal ani ten nejhorší zločinec!“

„To tedy byly vaše první pochybnosti?“ zeptal jsem se.

„Už předtím jsem měl stále více otázek. Statisícům lidí jsem kázal pravý opak a pak jsem ke své hrůze zjistil, že mu už nemohu věřit. Věřit tomu by znamenalo popřít intelekt, který mi byl dán. Začalo mi být jasné, že jsem se zmyšlil. Proto jsem se rozhodl opustit službu. A tak – víceméně – jsem se stal agnostikem.“

„Definujte, co tím myslíte,“ požádal jsem ho, protože různí lidé tomu pojmu dávají různé významy.

„Ateisté tvrdí, že Bůh není,“ odpověděl. „Křesťané a židé tvrdí, že Bůh je. Agnostik říká: Já to nemohu vědět! Ne 'nevím', ale 'nemohu vědět'. Nikdy bych si netroufl prostě říct, že žádný Bůh není. Nejsem vševědoucí, nejsem vtělení moudrosti. Ale já v Boha věřit nemohu.“

Nad další otázkou jsem zaváhal. „Jak jste starší,“ začal jsem opatrně, „a teď, když čelíte chorobě, na kterou se vždycky umírá, nemáte někdy...“

... strach, že se mylím?“ skočil mi do řeči. Usmál se. „Ne, nemám.“

„Čím to?“

„Protože jsem o tom přemýšlel celý

život. Kdyby to byl ukvapený závěr učiněný v nějakém rozmaru, bylo by to něco jiného. Ale pro mne je nemožné – *nemožné* – věřit, že existuje věc, osoba nebo bytost, která by se dala popsat jako 'milující Bůh, který může dovořit, aby se dělo to, co se v našem světě děje denně.'“

„Chtěl byste věřit?“ zeptal jsem se. „Samozřejmě!“ vykřikl. „Kdybych mohl, věřil bych. Je mi třiaosmdesát let. Mám Alzheimerovu nemoc. Vždyť umírám, pro všechno na světě! Ale přemýšlel jsem o tom celý život a teď už názor nezměním. Dejme tomu, že by za mnou někdo přišel a řekl: 'Poslyšte, starý pane, vaše nemoc je Boží trest za to, že jste odmítl jít po té cestě, na kterou jste byl postaven.' Byl by to pro mne nějaký rozdíl?“

„Ne,“ odpověděl sám sobě s důrazem. „Ne. Milující Bůh nemůže existovat, ne v našem světě.“ Podíval se mi přímo do oči. „*Nemůže.*“

Iluze víry

Templeton si prsty pročísl vlasy. Mluvil neústupně a viděl jsem, že ho začíná zmáhat únava. Měl jsem ohledy k jeho zdravotnímu stavu, ale chtěl jsem mu položit ještě pár otázek. S jeho svolením jsem pokračoval.

„Zatímco si tu povídáme, má Billy Graham v Indianě sérii shromáždění,“ sdělil jsem Templetonovi. „Co byste vzkázal lidem, kteří přicházejí dopředu, aby uvěřili v Krista?“

Templetonovy oči se rozšířily údivem. „Ale já bych se do jejich životů vůbec nevměšoval,“ opáčil. „Jestli někdo věří a díky tomu je lepším člověkem, jsem stoprocentně pro – i když si myslím, že je cvok. Protože jsem křesťanem byl, vím, jaký význam to pro člověka v životě má – jak to mění jeho rozhodování, jak mu to pomáhá řešit těžké problémy. Pro většinu lidí je to nepopsatelný přínos. Ale je to proto, že existuje Bůh? Ne, to není.“

I když v Templetonově hlase žádná povýšenost nebyla, to, co říkal, znělo

ve svých důsledcích naveskrz blahoslenně. To je celá ta víra jen tohle – lstí se donutit, abych se stal lepším člověkem? Namluvit sám sobě, že existuje Bůh, abych měl motivaci zdokonalit o jeden, o dva stupínky svůj charakter? Věřit pohádce, aby se mi v noci lépe spalo? Děkuji, nechci, pomyslel jsem si. Jestli tohle je víra, tak nemám zájem.

„A co Billy Graham sám?“ zeptal jsem se. „Ve své knize jste napsal, že je vám ho líto.“

„Ale ne, kdepak,“ popyřel důrazně, co napsal. „Kdo jsem já, aby mi bylo líto, že někdo jiný věří, čemu věří? Může mě to trápit kvůli němu, jestli to tak mohu říct, protože uzavřel svou mysl před skutečností. Ale abych mu to nepřál? Za nic na světě!“

Templetonův zrak zabloudil na skleněný konferenční stůl, kde ležel Grahamův vlastní životopis. „Billy je ryzí zlato,“ proněsá s pohnutím. „Není v něm klam ani přetvářka. Je to skvělý člověk. Billy je hluboce věřící – opravdový křesťan, jak se říká. Jeho víra je upřímná – nepochybně. Je tak poctivý a zbožný, jak člověk vůbec může být.“

A co Ježíš? Chtěl jsem vědět, co si Templeton myslí o základním kameni křesťanství. „Věříte, že Ježíš žil?“ zeptal jsem se.

„Není pochyb,“ opáčil.

„Myslel si, že je Bůh?“

Zavrtěl hlavou. „To bylo to poslední, co by ho mohlo napadnout.“

„A jeho učení – máte úctu k tomu, co učil?“

„No, nejlepší kazatel zrovna nebyl. Mluvil o věcech příliš jednoduše. Moc o tom nepřemýšlel. Netrápil se tou nejtěžší otázkou, kterou si měl položit.“

„A to?“

„Existuje Bůh? Jak je možné věřit v Boha, který působí nebo dovoluje to, co se ve světě děje?“

„Jak tedy vidíte tohoto Ježíše?“ Zdálo se logické pokračovat touto otázkou – ale netušil jsem, jakou odpověď na ni dostanu.

Ježíšova přitažlivost

Templeton se viditelně uvolnil. Jako by se náhle cítil bezpečně a pohodlně, jako by vzpomínal na starého, drahého přítele. Jeho hlas, mlstý břítký a neústupný, teď zněl hloubavě, zadumaně. Jak mluvil o Ježíši, zdálo se, že polevil v ostražitosti, mluvil neuspěchaně, téměř tesklivě, a pečlivě volil slova.

„Byl to,“ začal Templeton, „ten největší člověk, který kdy žil. Byl to génus morálky. Měl jedinečný smysl pro etiku. Ze všech lidí, které jsem kdy poznal – v životě nebo v literatuře – měl tu největší vnitřní moudrost. Byl absolutně oddaný a to vedlo k jeho smrti, k velké škodě světa. Co jiného se o něm dá říct, než že byl svým způsobem veliký?“

Z toho jsem byl úplně vedle. „To zní, jako by vám na něm opravdu záleželo,“ řekl jsem.

„Inu... Ano, on je v mém životě to nejdůležitější,“ odpověděl. „Já... já... já,“ zajíkl se, jak hledal ta správná slova. „Vím, asi to zní divně, ale musím říct... já ho uctívám!“

Nevěděl jsem, jak reagovat. „Říkáte to docela rozrušeně.“

„No, ano. Všechno dobré, všechno ušlechtilé, všechno čisté, co znám, jsem se naučil od Ježíše. Ano... ano. A tvrdě! Stačí se na Ježíše podívat. Byl k lidem kritický. Hněval se. Lidé ho takhle nevnímají, ale to proto, že nechtou Bibli. Hněval se spravedlivě. Záleželo mu na ufláčovaných a vykořisťovaných. Není pochyb, že byl tím nejnezáludnějším a nejsoucinnějším a že měl ta nejvyšší morální měřítka ze všech lidí v dějinách. Mnozí další byli obdivuhodní, ale jen Ježíš je Ježíš.“

„A tak by si z něho měl svět vzít příklad?“

„Ale můj ty světe, samozřejmě! Já jsem se snažil – a snažit se je všechno, čeho jsem schopen – jednat tak, jak by podle mého názoru jednal on. To znamená, že bych mu uměl číst myšlenky, protože on – a to je jedna z těch věcí, které mne na něm nejvíce fasci-

nují – často udělal pravý opak toho, co by člověk čekal.“

Náhle Templeton utnul uprostřed myšlenky. Nastala krátká pomlka, skoro jako by si nebyl jistý, jestli má pokračovat.

„Ah... ale... ne,“ řekl pomalu, „on je ten nej...“ zarazil se, potom znovu začal. „Podle mne,“ prohlásil, „je to ten nejdůležitější člověk, který kdy byl.“

A v té chvíli Templeton pronesl ta slova, která bych od něho nikdy nečekal. „A jestli to tak mohu říct,“ zlomil se mu hlas, „moc... mi... chybí!“

Nato se mu oči zalily slzami. Odvrátil hlavu, sklopil zrak a levou rukou si zakryl tvář. Ramena se mu třásla, jak vzlykal.

Co se to tu děje? Nahlédl jsem v nestřežené chvíli do jeho duše? Pociťil jsem k němu záchvěv sympatie a toužil jsem ho nějak potěšit, ale moje novinářské já chtělo zároveň proniknout k tomu, co takovou reakci vyvolalo. Chybí proč? Chybí jak?

Jemně jsem se zeptal: „V čem vám chybí?“ Templeton se nutil ke klidu. Bylo vidět, že není zvyklý ztrácet sebeovládání před cizími lidmi. Zhluboka si povzdychl a utřel si slzy. Za dalších několik trapných okamžiků zamával odmítavě rukou. Nakonec tiše, ale rozhodně prohlásil: „To by stačilo.“

Naklonil se pro svůj šálek kávy. Uchopil ho pevně oběma rukama, jako by z něj čerpal teplo, a napil se. Zjevně se chtěl tvářit, jako by k tomu odhalení jeho duše nikdy nedošlo.

- Lee Strobel - přeložil Jan Šraml -

Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v jeho Synu Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život. (1 Janův 5:20)

NAPSALI JSTE NÁM

✉ Milá Kláro, Jindro a Pavle, děkuji za pravidelné zaslání ZOD a nyní i za materiály HCJB. Vše ráda pročítám.

Ráda bych se tímto vrátila k výkladu, kde Pavel rozebírá rozdíl mezi arminianismem a kalvinismem. Přiznávám, že patřím mezi ty čtenáře, které tento výklad nejen rozhodil, ale i pobouřil, prostě našval. Pečlivě jsem si připravovala verše, kterými bratra Pavla „utluču“ s tím, že rozhodně nemá pravdu. V té chvíli jsem si vůbec neuvědomila, že jsem ženská a ta nemá nikoho poučovat. Tak ubíhal čas a já jsem si vypisovala verše z Bible a chystala se na „útok“. Tak se stalo, že jsem neslyšela ten „tichý hlas“, který mi říkal: „Za vše děkuji Pánu.“ Když přece jakési zklidnění přišlo, „hlas jsem slyšela“, začala jsem děkovat za to vše, co prožívám, i když tomu vůbec nerozumím – ale určitě to není náhoda. Netrvalo ani tak dlouho, abych si v klidu vzpomínala na roky života s vírou Pánu Ježíši Kristu. Jak jsem si vlastně uvědomila, že již mnoho roků děkuji Pánu Ježíši Kristu za zachraňující spasitelnou víru, za to, jak při mně stál a ochraňoval mě v době před znovuzrozením, že ON mně dal „sílu“ uvěřit v moji ztracenost, stejně tak víru, že jedině On je mým Zachráncem, že On mně dal ruku na „kliku“ dveří, na které tloukl. Prostě jsem si uvědomila, že za vším stál jedině ON. Tak jsem si znovu vzpomněla na chvíli, kdy mně Pán Ježíš Kristus ukázal, že ani moji nejbližší se svoji vlastní silou nespasí, ale musí čekat na Boží milost a já zase musím věřit v Boží zaslíbení.

Tím vším chci napsat, že vlastně jsem Boží milosti věřila již dříve, než jsem četla uvedené články v ZOD. Neuvědomila jsem si vůbec, že to, co platí pro mne, platí i pro všechny ostatní lidi. Moji povinností je zasévat, zalévat, ale vzrůst dá NÁŠ OTEC. Přeji Vám všem Boží požehnání při práci, kterou pro nás vykonáváte.

S pozdravem V. P., Náchod č. 1936

✉ Vážení přátelé,

posílám vám hezký pozdrav ze Stráže pod Ralskem a moc děkuji za knihu Hledání počátku a cíle. Je to opravdu hodnotná a hutná kniha a má co říct obzvláště nevěřícím, ale i křesťanům. Četla jsem ji zrovna v době, kdy se stala tragédie v USA a kdy celý svět byl v šoku a stále trme strachy, co bude dál. Bůh mě skrze zmíněnou knihu povzbudil, cítila jsem, že Pán Bůh má vše pod kontrolou. Nejen vesmír a naši země, ale každého z nás. Prožívám obrovskou vděčnost, že mi Ježíš dal poznat, že jsem jeho a že moc nad mým životem a nad životem mé mladé rodiny nemají teroristé, ale jediný, živý a mocný Bůh.

Už kdysi před 8 lety jsem složila tuto báseň vděčnosti a teď se mě znovu dotýká:

Bože, hledíš ze závratné výšky
k nám do údolí,
z hlubin vesmíru se skláníš k nám.
A pfece, co trápi nás, i tebe bolí.
A když někdo volá, ty nasloucháš.

Není to snadné, rozumět tomu:
Stvořitel světa mě maličkou zná.
A On, Pán všeho, říká:
„Poď domů, místo v mém srdci,
v mých myšlenkách máš.“

M. B., Stráž pod Ralskem č. 1921

✉ Mili Steigerovi,

stále častěji se setkávám s ohlasy na různé časopisy (ZOD, Budík) a musím přiznat, že již dávno čtu ZOD, ale situace ve sboru se vyostřila do té míry, že ZOD zmizel ze scény. (Patrně se jedná o článek „Vzkříšení“, na který jeden bratr reagoval ve svém kázání.)

Rozhodl jsem se proto Vás požádat o zaslání časopisu i se složenkami. Je to časopis pro myslící křesťany – pro ty, kteří si mají cvičením tříbit mysl, aby sami poznali rozdíl mezi dobrým a zlým a byli připraveni k dobrému dílu.

Pán Ježíš Vám v této práci žehnej.

Tradiční pohled na vzkříšení je ve výkladech podpořen tzv. „správným rozdělením Písem“ na období zákona, milosti a království (viz kniha Zákon, království a milost). Až do přečtení článku v ZODU jsem nad tím nepřemýšlel a přijímal jsem to jako jediný správný pohled. Po přečtení článku jsem zjistil, že se nebráním tomuto chápání „vzkříšení“, že jsem to vlastně chápal vždy, jen jsem to nedovedl podpořit Božím slovem. Na druhé straně si dovedu představit, jaké katastrofální následky má tento pohled na ty, kteří tuto pravdu odmítají jako bludné učení – odstoupení od apoštolů – a vidí v tom satanovu lež.

Nejobvyklejší je zmíněný článek si ani nepřečíst a odsoudit jak článek, tak pisatele. Myslím, že všichni věříme ve vzkříšení jak duchovní, tak tělesné, pouze ho nespojujeme s vtřením Cirkve, jak o něm píše apoštol Pavel.

Přemýšlím o tom, jak pomoci lidem, kteří chtějí zemřít v přesvědčení, že pouze jejich otcové víry byli v této věci vedeni Pánem. Nechtějí se zpronevěřit světu, které bylo dáno jejich hnutí. Jednali by proti svědomí. Zcela správně, protože „cokoliv není z víry, je hřích“. A tak si myslím, že vždy platí:

♦ Služebník Kristův se nemá hádat, nýbrž má být laskavý ke všem, schopný učit a být trpělivý. Má vlídně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu. (2Tm 2:24-25)

- Dopis č. 1928 -

✉ Vážení a milí,

nedá mi to, abych taky já, naprostý laik, nevyjádřil svůj názor na polemiku, která se rozpoutala kolem článku „Vzkříšení“. Nevím, kdo si dělá nárok nazvat bratra Steigera bludařem. Vždyť každý má nárok na svůj názor, pokud nepopírá zjevnou biblickou pravdu. Já sám také tápu a nevím, která z těch tří možností je správná. Vždyť i katolická církev neurčuje v tomto směru správné učení – a to už je co říci – a dává mož-

nost výběru. Aby bylo jasno: narodil jsem se jako katolík a také jako katolík chci zemřít. Ovšem cítím se více křesťanem, než katolíkem. Nedělám rozdíl mezi denominacemi, poněvadž církev Kristova je jen jedna. Jsem za tento článek vděčný, poněvadž mi dal námět k přemýšlení o jedné z možností. Také mě zaujal článek Vliv otců na víru dětí. Můj otec se rozvedl, když mi byly tři roky. Poněvadž mě matka nechtěla, vzal si mě k sobě. Přivedl mi další matku a ta mi udělala ze života peklo. Neuhodila mě, ale všechno zařídila tak, že mě otec seřezal tak, že jsem se ve škole nemohl ani posadit. Byl řezník, tak si asi představíte jeho rány.

Jako učeďník jsem do práce jezdil na kole. Ostatní děti věděly, jak to u nás chodí a chodily na mne žalovat. Po takové jedné žalobě jsem přijel domů a dostal jsem od tatínka takovou, že kolo letělo na jednu stranu a já na druhou. Nakonec jsem přemýšlel o sebevraždě. A jak to dopadlo? Misto sebevraždy jsem našel Boha. Bylo to zásluhou p. Adlera (tajemník pozdějšího Pacem in Teris)... Nakonec bych Vás chtěl požádat o zaslání textu Sedmdesátý týden, Internet nemám, a ani pořádně nevím, co to vlastně je. Ať Vás neodradí různé výpady a útoky a neklesejte na mysl. Také s ně- kterými Vašimi názory nesouhlasím, ale to není důvod k tomu, abych Vás napadal. Spíš je to důvod k zamyšlení, co k tomu pisatele vedlo. Ať Vám Pán požeňná a dá mnoho sil pro Vaši zásluhou činnost.

Váš oddaný čtenář a bratr v Kristu,
A. N., Týnec nad Sázavou
Dopis č. 1501

Následující dopis zveřejňujeme na přání pisatele. Chápeme jeho obavy a nejčistší pohnutky, i lásku k našemu společnému Pánu. I když bych se k dopisu velmi rád vyjádřil, nemyslím si, že v časopise máme prostor pro takovouto diskuzi. Proto autorovi ponecháváme výsadu posledního slova a prosíme čtenáře, aby si závěr učinili sami.

✉ Drahý bratře Pavle,

jsem svým způsobem rád, že jste otiskl můj dopis v rubrice Napsali jste nám v č. 69 ZODu str. 44. Z Tvé odpovědi a reakce na něj už se tolik netěším, ale dává mi příležitost k odpovědi na ni a byl bych vděčný Bohu za to, kdyby byla též zveřejněna.

Předně tedy nikdy bych neoslovil člověka „Drahý bratře“, kdybych věděl, že je nespasený. Za posledními slovy modlitby... „duchovní smrti“ je závorka: (Zjevení 3:1-3). Tato slova jsou určena církvi v Sardách a vyšla z úst našeho Pána Ježíše Krista: „Znám tvé skutky, že máš jméno, že jsi živý, ale jsi mrtvý“ (Zjevení 3:1b). Jsou tato slova Pánova řečena nespaseným lidem? Pán Ježíš jim říká: „Nenalezl jsem tvé skutky naplněné před Bohem“ (Zjevení 3:2b).

Apoštol Pavel napsal věným a svatým v Efezu, že jsme přece Jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům, které Bůh předem připravil, abychom v nich chodili (Efezským 2:10). Křesťané v Sardách v dobrých skutcích nechodili: Chodili podle těla, proto byli v Božích očích mrtví (Ř 8:6,13). To je vážný nedostatek a hřích, a tak Pán Ježíš pokračuje ve 3. verši knihy Zjevení 3. kap. takto: „Pamatuj tedy, jak jsi přijal a slyšel mé slovo, zachovávej je a čin pokání (neboli změň smýšlení).“ Následují varování pro nebdící a nekající a zaslíbení pro neposkvěšené a vítěze (přemožitele). Pro poražené to může znamenat dokonce vymazání z Knihy života, zapření jejich jména před tváří Boha Otce našeho Pána Ježíše Krista a před Jeho anděly. Tedy opak zaslíbení pro přemožitele. Soudím, že je to jedno z nejzávažnějších varování našeho Pána věřícím znovuzrozeným svatým. Moje modlitba chce něčemu takovému ve tvém křesťanském životě předejít a zabránit.

Dále mě prosíš, bratře, abych si nevyžíval nic s jakýmkoliv děblem, nepřel se s mocnostmi v povětrí a dáváš mi za vzor archanděla Michaela ve spo-

ru s děblem (Juda 9; nikoliv Jakub 1:9). Mám tedy vzdát duchovní boj, k němuž jsem povolán? (Efezským 6:12). Bible nás učí, že našim vzorem a příkladem hodným následování ve všem je jen jeden – Syn Boží, náš Pán Ježíš Kristus, Král králů a Pán pánů. A andělé, včetně archanděla Michaela, jsou služební duchové, posíláni ke službě těm, kdo se mají stát dědici spasení (Židům 1:14). Ve sporu o Mojžíšovo tělo stál Boží archanděl proti bývalému padlému archandělu Luciferovi; nyní dáblové (satanovi) a nemohli tudíž jednat jinak: Avšak náš Pán Ježíš Kristus má veškerou moc na nebi i na zemi. On dábla porazil. A jeho moc je nám v Jeho jménu dána k dispozici.

♦ A všechno, cokoliv děláte slovem nebo skutkem, všechno činite ve jménu Pána Ježíše a děkujte skrze něj Bohu a Otcí. (Korintským 3:17)

To znamená, že ve skutečnosti sám Pán Ježíš jedná skrze nás.

Píšeš, drahý bratře, žeš' byl 16 let „dispenzacionalistou“ (hrozné slovo). Přiznávám, že nevím, co nebo kdo to je, a vůbec mi to nevádí. Zároveň však vyznávám, že ač jsem hříšník a sám v sobě nic nevím, nic nemám a nic nejsem, Boží milostí jsem v Kristu Ježíši nové stvoření, Boží syn a Boží služebník (otrok Pána Ježíše Krista), také Jeho přítel a jako takový chci znát Jej i moc Jeho vzkříšení, mít účast na Jeho utrpeních a činit Jeho vůli, hledat Jeho slávu a bdít s modlitbou v každý čas vědomí si autoty a zodpovědnosti, které mi dal. To kromě jiného znamená, že mám dávat pozor, aby mě a nejen mě nikdo nesvedl (Mt 25:4). Takže znovu – kdo svedl tebe, bratře, že jsi přestal věřit pravdě a uvěřil jsi lži? A proč svádíš další? Copak nevíš, že svádějící i svádění půjdou stále k horšímu? Podíval jsem se na tabulku na ZOD 69 str. 42 a věz, že opravdu věřím, že historický reformovaný výklad je opravdu z dábla. Jediným autorizovaným vykladačem Bible je Duch svatý – její autor.

♦ Duch však výslovně říká, že v posledních časech někteří odstoupí od víry, naslouchající (věnující se) bludným duchům a učení démonů. Pokrytecky mluví lež, mají cejchované svědomí. (1Tm 4:1-2)

Prosím ve jménu Ježíše Krista, bratře, nechtěj patřit mezi tyto některé, nepohrdej Pánovou dobrotou a trpělivostí. Vždyť On nechce, aby někteří zahynuli, ale aby všichni došli k pokání (2. Petrův 3:9b). Milost našeho Pána Ježíše Krista s tvým duchem. Amen.

V Kristově lásce tvůj bratr v Kristu
- Standa V., Brno - Dopis č. 1399

✉ Milý bratře v Kristu, jsem zděšen čtením reakce pana Standy V. v ZODu č. 69 str.44, dopis č. 984. Tento člověk Vás za rozdílnou interpretaci eschatologie nazývá duchovně mrtvým a přitom si neuvědomil, že spasení není záležitostí eschatologického výkladu, ale nového narození, které spojuje nás všechny kristovce ze všech denominací.

Přesto bych Vás rád poopravil. Nemáte pravdu, že do roku 1830 všichni věřili jen „amileniální“, nebo „postmileniální“, nebo že by snad jen vyjimečně někteří byli zastánci „premileniálního chiliasmu“. I já se vyznám v učené teologii, ale tím se nechci chlubit.

Čtěl bych vás jen poopravit a poprosit o opravu vašeho článku v odpovědi výše jmenovanému autorovi.

V prvních obdobích (stoletích) církve obecně zastávala premilenialismus, ačkoliv chronologické detaily nebyly vždy jasné. Popisy milénia jsou doslovné, hlavním tématem je budoucí Kristova vláda v Jeruzalémě, která bude následovat po Kristově návratu. Církevní historik Philip Schaff to shrnuje takto:

„Nejvýraznější a nejnápadnější na eschatologii přednicejského období je její chiliasmus či milenialismus.“ (Viz Charles Ryné: „Základy teologie“, vydal Biblos.)

Souhlasím, že „dispensacionalismus“ je nauka poměrně nová, ale z vašeho

článku jakoby vyplývalo, že křesťané vždy vyznávali „amileniální“ nebo „postmileniální“ eschatologii.

Prosím, zmiňte se o „historickém premilenialismu“ a nejenom okrajově, ale s tím, že to byl v podstatě jediný výklad eschatologie, který existoval v prvních třech stoletích církve. Až do roku 400 n. l. všichni církevní otcové, kteří psali o tématu prorocství, ať na jednu výjimku, zastávali premileniální pohled. Justin Mučedník zašel tak daleko, že ve svých spisech navrhoval, aby se každý, kdo bude zastávat jiný názor, označil za kacíře. Jedinou výjimku tvořil Origenés (r. 185 - 254). Snažil se uskutečňovat celé Písmo. Přesto nevyslovil alternativu exegese. Tohle učinil až Augustin (r.358-434). Alternativní výklad vzniká až na konci čtvrtého století. S Augustinem vzniká výklad, který zřejmě nebyl cizí ani Origenovi. „Amilenialismus“ doslova znamená „žádných tisíc let“.

A nyní můj pohled:

Danielův 70. týden je ještě budoucností. Neříkám to já, ale Pán Ježíš ve 24. kap. Matouše. Znesvěcující ohavnost u Daniele je zde dána do souvislosti s velkým soužením a s okamžitým Ježíšovým příchodem. Ve stejném duchu píše i Marek. Lukáš se sice o „ohavnosti“ přímo nezmiňuje, ale při pozorném čtení nám neunikne, že píše také o velkém soužení s následným Ježíšovým příchodem. Navíc ve Zjevení 12-14 Bůh bude bojovat proti všem, za Izrael, což se v minulosti nikdy nestalo. Tak bych na závěr rád doporučil ke studiu knihu Jeffreyho Granta „Konec světa“, vydal Křesťanský život, kde je citován raný církevní otec, žák Polykarpa, kterého učil apoštol Jan. Ten po pádu Jeruzaléma v roce 70 píše tuším v roce 130, že antikrist je ještě budoucností.

Bůh žehnej Vaši práci a tomu bratru odpusťte ze srdce.

- Stanislav P., Bystřice pod Hostýnem -
Dopis č. 1386

Milý bratře Stanislave,

Díky Vám za dobrá slova. Stalo se, co jsem tušil, že neuniknu historickému premilenialismu. ZOD je jen „časopisek“. Něčeho se jen dotkne a již se sypou otázky, na které se dá odpovědět jen rozsáhle, protože se mění celý zažitý systém. Jsem ale rád, že se alespoň trochu o těchto věcech v ZODu píše, protože neinformovanost je v našich končinách dosud velká, a reakce často ještě větší. Pomalu, ale jistě se dostáváme do pluralitní společnosti, snad to my první přežijeme ve zdraví. Děkuji Vám za slova, že spasení je otázka znovuzrození a ne eschatologického výkladu. Věřím, že si Vaše moudrá slova mnozí bratři a sestry vezmou k srdci. Také bych byl nerad, kdyby se ze ZODu stala eschatologická tribuna, kde by se spíše dogmaticky než s otevřeným srdcem a duchem řešily otázky, o kterých si nikdo není naprosto jistý, a jak správně uvádíte, duchovní smrt či život na nich vůbec nestojí.

S vaším výkladem se sice plně neztotožňuji, důvodů jsem uvedl dost, přesto si jej vážím, plně jej respektuji a nikdy bych se neodvážil Vám ani nikomu jinému jej vyvracet. Každý jsme jenom svědkem. Musím se k vašemu dopisu v budoucnu ještě vrátit.

V mnohém s vámi souhlasím, zřejmě se ale budeme rozcházet v pohledu na Izrael. Souhlasím s tím, že Bůh bude bojovat proti všem, za „Izrael“, ale věřím, že v tomto případě půjde o pravý Boží Izrael, o Kristovu církev. Souhlasím, že antikrist je ještě budoucností, ale jsem přesvědčen, že bude sužovat právě církev, protože usedne v chrámu Božím (2Te 2:4).

♦ Cožpak nevíte, že jste Boží chrám a že Boží Duch přebývá ve vás? Jestliže někdo ničí Boží chrám, toho zničí Bůh, neboť Boží chrám je svatý, a to jste vy.
(1. Korintským 3:16)

Církev je ten pravý Izrael a chrám Boží. Ne všichni kdo jsou z Izraele jsou Izrael, o tom se rozepisují v ZODu 70 str.

28. Hitler si ještě nevybral ten pravý Izrael. Nepochopil totiž,

♦ ...že syny Abrahamovými jsou lidé víry. (Ga 3:7)

Hitler pronásledoval jen tělesné Abrahamovo potomstvo. Antikrist již takovou zásadní chybu neudělá, protože

♦ Ten zlý (antikrist) přijde v moci satanově (2Te 2:9a)

právě proto, že

♦ Až se dovrší tisíc let, bude satan propuštěn ze svého žaláře a vyjde, aby oklamal národy ve všech čtyřech úhlech světa, Góga i Magóga. Shromáždí je k boji a bude jich jako pisku v moři. (Zj 20:7-8)

Jak víte, tisíciletí chápu jako dlouhou éru církve mezi oběma Ježíšovými příchody, kdy svatí s Kristem spoluvládají. Během této doby je satan spoután „jen“ takovým způsobem, aby nemohl klamat národy, abychom my, ať jsme jakékoliv národnosti, kdo patřime Kristu, mohli věřit.

♦ na tisíc let jej spoutal, uvrhl do propasti, uzamkl ji a zapečetil, aby již nemohl klamat národy, dokud se nedovrší těch tisíc let. Potom musí být ještě na krátký čas propuštěn. (Zj 20:3)

Naprosto nepopírám, že satan má stále rozsáhlou moc v mnoha oblastech, ale vás ani mne nemůže oklamat tak, abychom se zřekli Krista. Kristus spoutal satana za jistým účelem, totiž, aby nemohl klamat národy. Bůh má satana vždy účelově spoutaného – podívejte se na Jóba, v jeho případě Bůh držel satana na uzdě neustále, jinak by Jób zahynul. Kdyby Bůh nespoutal satana na tisíc let, církev by nemohla ani existovat, protože by národy nemohly díky satanově svodu ani uvěřit! Ke konci tisíciletí, ke konci éry církve, satan bude propuštěn, aby klamal národy (Zj 20:7-8) dá svou moc antikristovi, ten usedne v církvi – Božím Izraeli a chrámu, ten bude pronásledovat opravdové společenství Izraele – duchovní Abrahamovo potomstvo, které není odloučeno od Krista. Tak tomu věřím.

K historickému premilenialismu (chiliasmu) chci zatím říci jen to, že to byl předchůdce dnešního premilenialismu, ale nebyl to předchůdce dnešního dispenzacionalismu, protože budoucí tisíciletí v něm neměl izraelský ráz. Systematicky nebyl nikdy zpracovaný. Premileniální systém je vždy velmi složitý, proto existuje nespočetné množství variant. Amileniální a postmileniální systémy jsou nesrovnatelně jednodušší, proto jsou ve srovnání s premileniálními pohledy mnohem vyhraněnější.

Pokud se týká rozšíření chiliasmu v prvních stoletích do Augustina, mohu jen říci, že záleželo na autorech, které čtete. Teologie je „stranická“ literatura, psaná hříšníky, jako jsme my, a každá strana si hájí to svoje. Jen namátkou bych mohl uvést článek od Charlese E. Hilla „Proč raná církev odmítla premilenialismus“. V podstatě na tuto otázku krátce a výstižně odpověděl jeden z našich čtenářů: „Ach, jakou práci dalo křesťanům ve 2. století oddělení se od judaismu a v 19. století se znovu vrátilo pod jeho vliv.“

Vše, co jsem chtěl ve svých dvou úvahách říci, bylo, že chiliasmus nebyl během uplynulých dvaceti století hlavním eschatologickým učením – a to opravdu nebyl.

Omlouvám se všem, kdo nabyli dojmu, že jsem význam historického chiliasmu minimalizoval. K této otázce se v budoucnu ještě rád vrátím.

- pst -

✉ Milí Steigerovi, chci Vás poprosit o zaslání časopisu Zápas o duši na moji novou adresu. Nerad bych totiž přišel z důvodu stěhování o přísun tak kvalitní duchovní stravy.

Nejsem žádný dopisovatel, ale když jsem v tom psaní, připojím Vám svůj pocit z článku „Všichni křesťané odpovídají“ z posledního čísla ZoDu. Při čtení jsem cítil obrovské napětí, neboť toto téma mne vždy trápilo – zřejmě jako spoustu jiných křesťanů – a nedokázal jsem sám najít odpověď. Ale to,

co jsem prožil, když jsem se dostal k bodu 3. Reformování sabatistů... Učil jsem obrovské uvolnění, nával radosti a svobody. To je přece ono! Děkuji Bohu, že mi Vaším prostřednictvím otevřel oči – a ne poprvé. I v dřívějších číslech ZODu jsem vždy musel dát za pravdu Kalvinovi a děkuji Vám, že se nebojíte v této cestě rozšiřování pravdy pokračovat, i když počet Vašich odpůrců zřejmě narůstá. Pán Vám k tomu jistě dá sílu a požehnání. Přijde mi jen smutně, že to, co věděl Kalvín před staletími, nejsou dnešní křesťané schopni pochopit a přijmout. Přetrvává snad stále ještě doba temna? Ale vše je v rukou Páně. Ještě jednou Vám děkuji, přeji Vám mnoho milosti a požehnání při Vašem obětavém poslání a těším se na nová čísla ZoDu.

- Jan K., Olomouc - Dopis č. 1690

INTERNETOVÉ OHLASY:

✉ Zdravím všechny, kdo se podíleli na vydávání Zápasu o duši a provozu těchto internetových stránek. Myslim, že stojíte v pořebné a prospěšné službě, která zasáhla i do mého života. Zápas o duši mi byl po dlouhou dobu jediným spojením s Tělem Kristovým po mém obrácení.

Tuto zkušenost se mnou jistě sdílejí i mnozí, jimž jste stejně tak byli oporou. Oslovovala mne zejména společenská témata a články o stvoření. Děkuji za nekompromisní texty k olázce vyvolení a křesťanské psychologie. Skrze ně jsem mohl přijmout nový pohled a způsob uvažování o těchto věcech.

Nyní bych se chtěl vyjádřit k některým poměm nedávno uvedeným příspěvkům. Po prostudování článku „Sedmdesátý týden“ jsem zjistil, že zřejmě budu nucen přehodnotit své dosavadní chápání výchozího textu Pisma, neboť se většina závěrů jeví být zcela logických a konzistentních, narozdíl od tzv. futuristického výkladu, zatíženého rozpory. Jen mě tam teď trochu dráždí konec posledního verše 9. kapitoly,

náhle jakoby postrádající návaznost k předchozímu textu. Pokud by mi někdo nabídl nějaké přijatelné vysvětlení, byl bych velmi rád.

Ohledně tematicky blízkého „Vzkříšení“ jsem se ocitl v poněkud složitější situaci, neboť se mi zdají být jednotlivá pro a proti až příliš vyrovnaná. Největší potíž mám s pasáží vážící se k tisíciletému království, kde je psáno, že Satan byl uvržen do žaláře a zapečetěn, aby už nemohl „Klamat národy, dokud se těch tisíc let nedovrší“. Nezdá se, že by byla zaznamenána nějaká historická změna v chování národů. Z toho bych tedy vyvozoval, že tisícileté království je olázkou budoucnosti. Tedy prozatím necht' je to pro mne otevřená záležitost. Ať nás sám Pán uvede do pravdy.

Jen bych dodal, že mám trochu zmatek z používání pojmů, které nebyly předem alespoň zběžně objasněny, tedy pre-, post- a amilenialismus.

Možná by bylo lepší užívat při argumentaci jen výchozí ideu těchto směrů a její nevyhnutelné důsledky, nikoliv celý zažitý systém výkladu, neboť mnohé závěry nejsou výchozí myšlenkou přímo vynuceny a mohou se tudíž lišit i u jednotlivých zastánců téhož směru. Z téhož důvodu se ani já nemohu hlásit k některé „přihrádce“.

S pozdravem, Lukáš K.

Milý Lukáši, pre-, post- a amilenialismus jsem částečně vysvětlil v ZODu č. 70, str. 22. Svázání satana na 1000 let a jeho propuštění jsem velice stručně popsal v tomto čísle na str. 41-42 v odpovědi bratru Stanislavovi. Mějte strpení, vrátím se k této problematice, jsem bombardován otázkami...

✉ Vážení přátelé, děkuji za Váš mail, který kvůli boji s internetovými šotky dorazil ke mně poněkud později, ale přece. Zahlcení mi zatím nehrozí a naopak jste mi poskytli dobrou příležitost konečně Vám poděkovat za vytrvalé zaslání Zápasu o duši, který taky vinou rekonstrukci na

Petrově občas bloudí, ale většinou nakonec si mne najde. Řada věcí, díky nadčasovosti pohledů a témat, mi přišla doslova jako na zavolanou. Od našeho setkání už uběhla pěkná řádka let, ale vidím, že Vás stále neopouští elán a že jsme stále ve stejné sysifovské posici.

Naštěstí, jak správně píšete, pánem věcí, na kterém všechno visí, nejsme na světě my, ale milosrdný Stavitel. Je naší ctí, být nástroji v Jeho ruce. I když jsme nástroji malými, slabými a občas malomyslnými, s Ním a v Ním můžeme dosáhnout věcí, kterých bychom se nikdy nenadáli.

- Dr. Matušína -

✉ Vážená redakce ZODu, chci vám poděkovat za váš časopis a vyjádřit podporu. Váš časopis a také www stránky jsou pro mne velkým požehnáním. Články, týkající se Boží svrchovanosti, mají velice pozitivní vliv na můj vztah k Pánu a doufám, že i k lidem. Velmi jsem se také ztotožnil se zamyslením nad událostmi z 11. září, uveřejněným na stránkách HCJB.

Přeji vám Boží vedení, moudrost a požehnání.

Kamil B.

✉ Milí Steigrovi, vřelé pozdravy z Moravy. Děkuji moc za článek „Kde byl Bůh při katastrofě v Americe“, který mi poslala přítelkyně. Jsem moc vděčný za všechny články v ZODu o Božím vyvolení, protože můj duch svědčí, že je to tak. Je to taková vzácná milost, že se Bůh sklání ke svým dětem – ať už pochází odkudkoliv, ať už jsou vzdělaní nebo ne – ani ten nejhloupější nezbloudí a Beránek ho povede. Sláva Pánu!

Je to právě týden, co mám internetovou adresu (dárek Boží milosti) a tak užívám plnými douškami Boží požehnání. Internet může být požehnáním i prokletím, ale v Otcově ruce je nástrojem požehnání; díky za něj.

Milý Pavle a Kláro, ať Vám Pán žehná a vede, aby Jeho srdce bylo uspo-

kojeno. Jsem Pánu moc vděčná za vaše životy a službu, kterou konáte zde v ČR. (Moc jsme byli překvapeni, že se i náš dopis objevil v ZODu. Potěšilo nás to.) Ať je Ježíš oslaven a vyvýšen v ČR! S láskou, Marta T.

✉ Milý bratře v Kristu!

Srdečně Vám děkujeme za Vaše vyjádření k situaci ve světě (dostali jsme Váš příspěvek „Kde byl Bůh...“). Vždy také rádi čteme „Zápas o duši“ a těšíme se již na nové číslo. Víme, že nejste závislý na našich dárkách, ale jsme vděční Pánu Bohu za Vaši odvahu, věrnost Písmu, Pánu Ježíši Kristu, službu mnohým křesťanům i nevěřícím, za orientaci v často složitých životních i světových situacích. Také nám tato Vaše služba velmi pomáhá. Bůh Vám žehnej.
- Vaši Mackovi -

✉ Na Vašich internetových stránkách jsem našla články časopisu ZOD, které mne zaujaly. Měla bych zájem, pokud to je možné, odebrat Váš časopis. Děkuji, ať Vám Bůh žehná.
- Kalniková -

✉ Vážení,

už nějaký rok dostávám od vás Zápas o Duši a stále si rad přečítám každý článek, ať keď nie so všetkým, čo tam je, súhlasím. Ale tak aspoň zisťujem, že sa na niektoré veci dá pozerať aj z iného uhla. Chcem sa vám za to všetko poďakovať a zároveň poprosiť, či by bolo možné posielat' mi jednotlivé čísla v elektronickej forme na e-mail.

Mam svoju tlačiareň a tak by som si niektoré články mohol vytlačiť vo formáte väčšom alebo menšom a tak ďalej rozširovať. V čísle ma veľmi zaujal článok o Pokémonoch. Už dávno som chcel počuť pohľad na túto pliahu, ktorá sa k nám dostala zo západu. Ak by bolo možné, práve tento článok by som potreboval v elektronickej forme. Vopred veľmi pekne ďakujem, a držím palce v ďalšej práci.

S pozdravom ostáva Petr B.

✉ Milí bratia v Kristovi.

Posielam Vám uprimne pozdravy z Piešťan. Dostal sa mi do rúk Váš časopis a veľmi ma zaujal. Na poli kresťanskej spisby som už niečo preskúkal a aj sám napísal (pozri dva príspevky pripnuté ku mailu), ale Váš časopis ma veľmi zaujal reagovaním na súčasné otázky. Chcel by som vás pekne požiadať, či by ste mi mohli posielat' jednu kópiu Vašeho SLOVENSKEHO prekladu na moju adresu... Štefan K.

✉ Milí Steigerovi, milá redakcie,

Děkuji Vám za bleskové posláni starších výtlisků ZOD. Hned jsem se pustil do jejich čtení. Musím však velmi pomalu, protože některá témata jsou velmi hutná a chtějí delší čas na rozvážení a strávení. Byl jsem též překvapen agresivní kritikou v dopisech na Vaši adresu. Myslím si, že by křesťané měli vyjadřovat pouze jiné názory nebo nesusouhlas, ne však takovým způsobem. Přeji Vám abyste s Boží pomocí vytrvali ve Vaší práci a abyste se v tlaku nenechali odradit.

S pozdravem Váš nový čtenář a bratr v Kristu, Vlad. B.

✉ Milá redakcia,

hlásim sa vám z YU z Kresťanského evanjelizačného strediska v Petrovci, kde už osem rokov pracujem okrem iného aj ako redaktorka a moderátorka kresťanských rozhlasových vysielaní.

Nie náhodou sa mi práve dnes dostal do rúk váš časopis ZOD číslo 72, kde som si vyfadała článok pod titulom Umelý opiodnenie... cez ktorý Boh prehovoril ku mne...

PS. Mala by som jednu prosbu, ak by som si mohla objednat cez vás knihu, ktorú spomínate v tom článku: Když dítě nepřichází – autorka Jana Fenclová...

Ďakujem vopred, ak sa niekedy spomínate na svojich modlitbách aj na mňa, mojho manžela a našu „túžbu“.

Sestra v Kristu,

Tajana L.

✉ Milí Steigerovi, milá sestro Suchomelová, moc vás pozdravuji a velice moc vám děkuji za zaslání starších čísel Zápasu o duši. Mám opravdu velkou radost... jsem nadšená... Chtěla bych vás poprosit ještě o zaslání dalších čísel 49-59, pokud to bude možné, protože na webu reformace.cz byly z těchto čísel uveřejněné některé pro mne momentálně velmi zajímavé články, a já mám doposud přístup na internet jen omezený... Také bych pro vás měla další zájemce k odběru časopisu ZOD, se kterými jsem mluvila, a dostala jsem jejich souhlas, abych vám poslala jejich adresu.

Jaroslav a Magda B.

✉ Vážení manželé Steigerovi,

Tímto Vás prosím o pravidelné zasilání časopisů Zápas o duši. Už je to několik let, co jsem poprvé slyšel na ČRo Plzeň Váš seriál o různých náboženstvích. Pořád mě velmi zaujal, stejně jako ostatní články vycházející v ZOD. Hledal jsem něco, co by mohlo přivést nevěřící k pochybnostem o evolučním vývoji světa a nasměrovat jejich mysl správným směrem k Bohu. Články Pavla Kábrta zaujaly mnohé nejen svým odborným pohledem a vědeckými argumenty, ale při té příležitosti jsem byl požádán o zprostředkování zaslání časopisu. Vyprošuji v modlitbách mnoho Božího požehnání a milosti při šíření radostné zvěsti všem pracovníkům HCJB. Milan H.

✉ Drazí Steigerovci,

Ráno poslouchám Hlas And z Quita. Toto vysílání je pro mě velkým přínosem. Matuš K.

✉ Milí přátelé,

děkujeme Vám za výzvu k pokání i naději na záchranu světa. Svými činem jste udělali hodně. Cituji: Největší ze všech chyb je neudělat nic jenom proto, že se domníváte, že toho můžete udělat jen málo. (Z. Zíglar, Na shledanou na vrcholu, Médium, Praha, str. 321)

✉ Vážení přátelé,

posílám Vám další hlášení příjmu a prosil bych o zaslání QSL. Zároveň se zpožděním děkuji za ZOD č. 69. V tomto čísle se mi líbilo mnoho článků. V článku „Všichni křesťané odpočívají“ bylo přehledně vysvětleno, jak je to se dnem odpočinku u různých křesťanů. Bylo to velmi poučné. Dále byly velmi zajímavé články o Svědcích Jehovových, jak je to s jejich vírou, a hlavně, jak s nimi mluvit. Ačkoliv nepatřím mezi věřící přímo u Pána, věřím, že „Něco“ existuje. Je to již několik let, co jsem četl Bibli a bylo to velmi poučné. Samozřejmě si již všechny detaily nepamatuji, ale hodně mi to pomáhá při rozhovorech s rádoby křesťany, kteří pouze „papouškují“, co kde slyšeli, a o tom, co je psáno v knize knih, ani nevědí a nemají svůj vlastní názor. Myslím, že i když člověk není věřící, měl by si Bibli přečíst, protože je v ní mnoho moudra a člověk rázem dostane jiný, a myslím i lepší pohled na svět a dění kolem sebe.

Ale abych se vrátil k ZOD č. 69. Taky mne velice zaujal článek Pokémoni. Několik dlů jsem viděl společně s mým mladším synem, kterému je 12 let a musím říct, že mne nenapadlo se na tento seriál podívat těmato očima a trochu se zamyslet. Kdysi jsem odsuzoval seriál Želvy Ninja, ale teď mi ani nedošlo, o čem Pokémoni jsou. Asi už jsem otupělý všemi těmi akčními filmy kolem, i když se jim raději vyhýbám. Moc děkuji za otevření očí a zámýšlení nad tímto seriálem. Ještě jednou děkuji za ZOD (myslím, že číslo 69 patří k nejlepším) a těším se na další.

S pozdravem Luboš Č.

✉ Milí Steigerovi,

Rád bych si od Vás objednal časopis „Zápas o duši“, který vydáváte. Dnes se mi tento časopis dostal již poněkolkáté do ruky. Půjčil mi ho kamarád, který ho již delší dobu od Vás dostává. S Vašimi články a výklady jsem se již také v minulosti setkal, velmi mě zaujaly a obo-

hatily mě v mojí víře. Především si cením toho, že Vaše výklady Bible jsou založeny pouze na Bibli a ne na spekulacích nebo tradicích. Myslím si, že Vaše práce má velký význam a věřím, že budete takto dále pokračovat.

Předem Vám děkuji a přeji Vám mnoho Božího požehnání do Vaší práce. S pozdravem, Vladimír B.

✉ Vážený bratře Pavle, má paní mi dnes ukázala ZOD č. 66. Na str. 40 se rozepisuje jakýsi „749-P.V.“ o tom, že je pro něj nepřipustné, aby přijal myšlenku toho, že by Bůh ve své lásce někoho zavrhl! Ještě než jsem byl spasen, častokrát jsem se zabýval otázkou, co si to ten „BŮH“ o sobě vlastně myslí?!, když jedná s lidmi a s jejich životy tak, jak jedná...

Byl jsem pyšný, a proto jsem nechtěl

přijmout svrchovanou vůli Boží a Jeho dokonalý plán, který Bůh má jak pro tento svět, tak i pro lidi tohoto světa, stejně tak jako pro ten svět příští. On přece nepotřebuje ani moji radu, ani nikoho jiného. Jeho vůle je neodvolatelná a je konečná. My lidé se jej musíme naučit chápat do té míry, abychom přijímali po troškách jeho svatost.

Asi před rokem jsem našel jeden velice vzácný sbor s výborným služebníkem Božím, který vykládá Slovo Boží s velkým přehledem. Posílám Vám obsah jeho malé knížky o svrchovanosti Boží k přečtení a k potěšení. Autor má prostě dar od Pána, kde dokáže sdělit lidem s jednoduchým chápáním, co Bůh představuje pro svět a pro nás lidi. Věřím, že se Vám bude článek líbit.

Kmoníčkov, Saint Louis, MO, USA

TEST

Již podruhé prosíme, abyste všechny „nové“ poznatky, které slyšíte nebo čtete v jakémkoliv křesťanské literatuře, především v tomto časopise, zkoumali Tozerovým sedmibodovým testem. Protože jej nemáme po ruce, A. W. Tozera parafrázujeme:

Jak tento nový poznatek (článek, kniha, učení...) ovlivnil váš vztah:

- ✓ k Bohu, Ježíši Kristu a Duchu svatému - umocňuje jej? Jestliže ne - pochybujte!
- ✓ k Písmu svatému - umocňuje jej? Jestliže ne - pochybujte!
- ✓ k sobě samému - činí vás pokornějším, uvědomujete si více svou hříšnost, jste závislejší na Bohu více? Jestliže ne - pochybujte!

- ✓ k ostatním křesťanům - milujete je více? Jestliže ne - pochybujte!
- ✓ k lidem ze světa - toužíte se s nimi podělit o Krista více? Jestliže ne - pochybujte!
- ✓ ke světu - znechucuje vás tento nový poznatek ještě více to, na čem si svět zakládá? Jestliže ne - pochybujte!
- ✓ k hříchu - posiluje tato nová znalost váš odpor k hříchu? Jestliže ne - pochybujte!

Dodáváme za časopis „Zápas o duši“, jestliže pochybujete jen v jednom bodě, potom považujte autory článků za vaše slabší bratry v Kristu a modlete se za ně.

- Váš Pavel Steiger -

ÚSPORNÁ OPATŘENÍ - důležité!

Nejdříve chceme poděkovat všem věrným čtenářům a štědrým dárcům za dlouholetou přízeň. Společně jsme byli schopni dvanáct let poskytovat čtenářskou službu mnohým věřícím i hledajícím. Ne každému jsme se zalíbili, ale vaše ohlasy a povzbuzující dopisy nás každý den ujišťují, že tato služba má smysl. Abychom mohli sloužit ještě odpovědněji, oznamujeme všem čtenářům Zápasu o duši, že od dalšího vydání dochází k následujícím změnám.

Zápas o duši bude dále vycházet čtyřikrát ročně, ale snížíme počet výtisků přibližně na polovinu. Časopis budou dále dostávat jen ti, kdo někdy v minulosti přispěli nebo si časopis závazně objednali. Ztratíme sice výhodu hromadných zásilek, ale v konci konců se naše finanční situace vylepší.

Od počátku, kdy ZOD vydáváme, jsme jej nabízeli na bázi dobrovolného příspěvku na tiskový fond. Za ta léta se počet výtisků ustálil na 10 000 v češtině a 4 000 ve slovenštině. Přibližně každý desátý čtenář poslal finanční příspěvek. Čtenáře jsme každoročně informovali o stavu příjmů a vydání. Finanční příspěvky čtenářů víceméně pokryly výdaje za tiskárnu a poštovné. Jelikož se náklady na tisk a především poštovné několikanásobně zvýšily a od 1. ledna 2002 ještě zvýší, jsme nuceni udělat následující opatření: POKUD jste nám v minulosti finančně přispěli, ale neuvedli jste svůj variabilní symbol (je uveden na adresové nálepce), nemáme žádný záznam o vaší platbě. Takových „anonymních“ dárců jsou každý měsíc desítky. Na vaši nálepce je u počtu výtisků uvedeno znaménko „minus“, např. „-1“, pak jste aktivní odběratelé. Pokud „minus“ nemáte, patříte k těm, kteří nikdy nepřispěli, nebo přispěli, ale neuvedli číslo variabilního symbolu. Jestliže si ne-

jste jisti, raději nám napište nebo přiložte kopii ústřížku poštovní poukázky. Odběratelům, kteří se nám neozvou, oznamujeme, že toto je poslední číslo, které od nás obdrží.

Pokud jste za někoho příspěvek zaplatili, samozřejmě dotyčného nevyřadíme. Mnozí nám zašlou adresy vysloveně s tím, že adresátům nemáme přikládat složenku, že rádi přispějí více i za své přátele. Složenky občas vkládáme do všech časopisů automaticky, ale pokud je příspěvek zaplacen, může obdarovaný složenku ignorovat. Není v našich silách oddělovat a vyhledávat čtenáře individuálně. Tedy ti, kdo časopis dostanou, aniž by přispěli, mohou poděkovat svým sponzorům.

Nechceme, aby byl ZOD služebníkem určité denominace, kde nabízíme něco za něco, ale aby pomáhal kultivovat dialog věřících i nevěřících, reagoval na současné události u nás i ve světě a věnoval pozornost učení nejruznějších denominací a náboženských směrů. Časopis budeme dál zasílat zdarma do veřejných knihoven, některých knihkupectví, některým vydavatelům křesťanských periodik, do věznic a těm čtenářům, o nichž víme, že jim svízelná finanční situace nedovolí zaslat ani minimální příspěvek na tiskový fond. Sborové a hromadné zásilky (roze siláme 135 balíků) nebudeme dále bez finančního příspěvku posílat.

Prosíme, upozorněte na tuto skutečnost všechny, i občasně čtenáře, aby se mohli podle toho zařídit. Všem čtenářům, pokud časopis chtějí dostávat dál, prosíme o příspěvek na tiskový fond v doporučené výši nejméně 100 Kč ročně. Větší dary jsou více než vítané.

Ukázkové číslo pošleme každému zájemci rádi zdarma.

Vaši Steigerovi - vydavatelé

O.T.

Distribuce CZ

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1,a
169 00 Praha 6 - Břevnov

P.P.
č. 607 - 2 / 2001
595 01 Velká Bíteš

Distribúcia SK

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:

ZOD - HCJB World Radio

Číslo účtu:

Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:

HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko

Číslo účtu:

VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

HCJB - denně z Ekvádoru, od 28.10. 2001 do 30.3. 2002

RÁNO: 6:30 - 7:00 SEČ, tj. 5:30 - 6:00 UTC: 9 765 kHz - v pásmu 31 m.

VEČER: v 21:30 - 22:00 SEČ, tj. 20:30 - 21:00 UTC:

15 550 kHz, 17 795 kHz a 21 455 kHz v pásmech 19, 16 a 13 m.

TWR - Český rozhlas Plzeň v sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00

(FM): 91,0 Karlovy Vary; 95,8 Železná Ruda; 100,8 Cheb; 102,4 Klatovy;
103,4 Jáchymov; 105,3 Domažlice; **Plzeň 106,7 91,0**; (AM) 558,0 Tachov

TWR - Proglas Po-Pá 9:15-9:30; Ne 7:45-8:00; So 7:15-8:30

Po-Pá 21:00-21:30; (FM): (Brno 107,5 Hostýn 90,6 Praděd 93,3 Ještěd 97,9)

Internetové vysílání HCJB a web - <http://www.hcjb.cz>

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství

ZOD - Zápas o duši; HCJB - World Radio

U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 1a, 169 00 Praha 69

Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Tiskne RINGIER PRINT s.r.o., Novinářská 1254 / 7

Ostrava 1, Mariánské Hory a Hulváky

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**